ЦIЕЙ ДАЬКЪАЛА ХИЛДА ШУН, НОВКЪОСТИЙ!

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • КХЬАРА, 1 май, 1974 шу. • № 52 (5348). • Мах 2 кеп.

СОВЕТСКИ ХАЛКЪАГА

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТА, СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМО, СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТО ЦХЬОАЛАГIЧА МАЕ ДЕННА МОАРШАЛ

Деза новкъостий! Сийлахь - боккхача Советий мехка граждана!

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето, СССР Лакхехьарча Совета Президиумо, СССР Министрий Совето ЦхьоалагIча мая цIейца дег тIара моаршал а лу, даькъала а бувц болхлойн колхозхойн, интеллигенци, Советски Эскара а ТIема - Форда Флота а бIухой, революце, тIемий, къахьегама ветеранаш. вай сийлахьа кагирхой, берригa советски нах!

Таханара цIей — КПСС XXIV съезда исторически сопаш вахаре чакхдоахаш советски халкъо доахача дог гIоз доаккхача толамий тешал да. Шерра яьржача социалистически яхье, сийлахьча къахьегама гIулакхашка къахта бIаргагу советски халкъо хьинар айденна коммунизма духьа лоаттабу къовсам.

Коммунизм хьалъеча, вай массане лерхIачоан дагалаттачоан тIехьа леаттабеча къовсаме кхы а айххагIа кхоталу болхлой класси колхозни ахархойн, кулг-кара а хьакъалца а къахьета болхлой, чIоагIлу вай общества морально-политически цIоагIо. ЦIаккха дохаргдоацаш чIоагIденнад сийлахь-доккха СССР халкъий доттагIал.

ХIанз вай кхачад, кхоачашдича социалистически общество массе оагIорахьа дIахо дегIайоагIилген советски наькха вахара хьал а культура а лакъелген Iалашдеча, иислагIча пятилетка дийлагIча шерага. Толамца пятилетка кхоачашъяра, коммунизм хьалъяра керда декхараш чакхдахара эш цахаддаш Iилманнеи техниканеи кердагIа карагIдаьннараш карадерзаделга, производства керда торонаш лехилген балха юкъехьолген, управлени а планировани а цахаддаш тоаелга, арахеца продукци дикагIа хилийтар, даим къахьегама оьсарле лакхъелга. Уж декхараш кхоачашделга тийша да халкъа боахама дерригача доакъой болхлоша тIагIертта, хьинаре къахьегарах, къахьегама коллективашка лертIа болх бергбола хьал вIаштIехьдаккхарах, хIара советски саго творчески, тIадилла гIулакх дизза чакхдоаккхаш къахьегарах.

Производства эффективность дIахо лакхъяра тIехьа къовсам а лоаттабеш, керда торонаш лохаши балха юкъехкухьаши пятилетка дийлагIча, къоастамбеча шерара план кхоачашъяран тIехкхоачашъяран шоай инз мел кхоачар де декхар да болхлой, специалистий, социалистически индустре берригача къахьегамхой.

ХIанз, мехка кхашкара бIаьстан балхаш сихденнача хана, юртбоахама къахьегамхой бехктокхаме декхар да — болх дика вIаштIехьбаькхха, лакхача агротехнически боарамах ялаташ дIадублга, цунца 1974 шера ялаташ дикагIа хьувкъийтара лард дIайоллар.

ЦхьоалагIча мая дийнахьа вай сий лу къахьегама гварде — пятилетка ударникий, балха хьалха латтарийн кердадараш юкъехкухьарийн. Цар хьоккам — хьалъе лерхIача коммунизмага вай общество кхачара болам сихбара Iалальмате боккха низ ба.

ТIехдика толамаш даьхад вахаддаш машарен дунен халкъий кхерамзлени гIулакх хьаллоацаш йолча вай партеи советски пачхьалкхени арахьарча политико. КПСС XXIV съездо тIайийца машара Программа къоабалъеш ба дунен хIара берригa хьаьнала нах.

Тахан, ЦхьоалагIча мая дийнахьа, советски халкъа цIерагIа вай кхайк машари прогресси езача дунен тIарча берригача нахага, дунен халкъашта юкъера кхоккам лаьгIбалар дохадаьтоа, «шийлача тIема» хьал юхаоттаде гIертача империалистически реакце Iаьржача низашта духьала лоаттабеча къовсаме интернациональни барт-цхьоагIо чIоагIъяра уж тIахьехаш.

Вайца кхотаденна цхьан мугIаре доагIа вежарашка долча социализма мехкий халкъаш. Керда котаденаш ньхай социалистически пачхьалкхенаша цхьана лелаеча экономически, политически, Iилман, культурий, идеологически гIулакхашка.

ТIехь-тIехьа чIоагIлуш шерлуш ба капиталистически мехкашкарча болхлой классо ший социальни а политически а бокъонаш бахьан лоаттабу къовсам. Цу къовсама кулгал а дeш, капиталистически мехкий коммунистийн болхлойн партейа цахаддаши шоаш ца кхоеши къовсам лоаттабу къахьегамхой вахара хьашташ бахьан.

ЧIоагIлуш йоагIа социализман къамаш мукъадахарен низий барт-цхьоагIо. Колониальни лоал Iоккхессача мехкаша толамца къовсам лоаттабу кердача колониализмана духьала, дIахорча социальни прогресса тIехьа.

Дунен тIа чIоагIгIа нийсхои машар хилийтара тIехьа, нах лоал лоаттабаран боацабаран духьала, монополешка деррига Iаьдал хилара, социальни нийсхо ца хилара, политически реакцена, фашизмана, тIема кхерама духьала къовсам лоаттабар — из ерригача хьалха латтача адамлен гIулакх да.

Ерригача континенташкарча наьха кердача миллионаша хьаллоац машарен социализман идеяш. Халкъаша тIех-тIехьагIа чIоагIагIа кхетаду социализм — адамие хоалуш тоаллара ха, цун бокъонцара бIаьсти хилар.

Коммунистически парте хьалхлеяца советски халкъ кийча да сийлахь - воккхача Ленина васкет даь гIулакх дIахо даьа а толамца чакхдаккха а.

Сийле хийла коммунизм хьалъеча советски халкъа!

Даькъала хилда 1-гIа Май — империализмана духьала, машара, демократена, социализмана тIехьа лоаттабеча къовсаме берригача дунен халкъий къахьегамхой барт-цхьоагIон ди!

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

С. ТИМИРГАЕВА ПЛАКАТ.

ХЬОНА, ДАЬХЕ!

КПСС ЦК партега, советски халкъага даьча Кхайкарала жоп луш 1974 шера хьайбашкара йоаккха продукци алсамъяккхар духьа яьржача Ерригсоюзни социалистически яхьа юкъе а баха толамаш доахаш дIадоладаьд пятилетка къоастамбеш дола шу Шалински района хьайбаш леладераша. Пачхьалкхенга дулх доккара хьалхарча квартала план 128 процент, шура йоахкара — 120 процент, фуаш — 112 процент кхоачашъяьй цар. ДIадахача шера хьалхарча квартале дехкачул дулх — 63 процент, шура — 17 процент, фуаш — 19 процент дукхагIа дехкад укх шера кхаь бетта. Соахка 1 апрель тIакхоачаш хинначул дукхагIа да укх шера боахамашка хьайбаш а.

Уж хьокхамаш дахарах Шалински района хьайбаш леладераша хьайбай продукци дукхагIа яккхаран кийчъяран республике яьржача социалистически яхье хьаяхара моттиг яьккхар. Из бахьан долаш КПСС Нохч - ГIалгIай обкома, Министрий Совета, облсовпрофа карара кара тела ЦIе байракх елар шаленцашта.

Иштта дика къахьийгад района хьайбаш леладераша апрель бетта в.

• • •

ЦхьоалагIча мая сийна доккхий къахьегама толамаш даьхад СССР 50 шу дизара цIерагIча грозненски химкомбината коллективо. Апрель бетта план 25 дийнахьа кхоачашъяьй В. И. Ныркова кулгалдеча фенол арахецача цеха коллективо. З. Х. Чингариева кулгалдеча полиэтилен арахецача цеха коллективо 24 апреле кхоачашъяьй бутт бетта план. Планал совгIа цу цеха коллективо 300 тонн продукци арахийцай. Продукци маьхал яккхаран товарни продукци арахецаран йола 4 бетта план 28 апреле кхоачашъяьй, планал совгIа ах миллион сома маьха продукци маьхал а яьккхай химкомбината коллективо.

А. ТЕТЕРЕВА,
планови отдела начальника заместитель.

• • •

Дикача къахьегама совгIатаща дездаьд бIаьстан цIей — 1 Май Грозненски «Дружба» яхача картонажни фабрика къахьегамхоша. Бутт бетта продукци маьхала яккхара план 15 апреле, валови продукци арахецара план 20 апреле кхоачашъяьй цу фабрика коллективо. Планал совгIа 55 эзар сома маьхе продукци арахийцай, хIаьта планал совгIа 45 эзар сома продукци маьхал а яьккхай.

Укхаза дика къахьегаш хьабоагIа Солодова Людмила, Бангашев Ахьмад, Исаков Илья, Иванов Юрий, Тутаев Соаду.

Хь. КОТИКОВ,
«Дружба» яхача картонажни фабрика директор.

ХАЛКЪО ТЕШАМ БЕННАРАШ

Хоржамашта накъадолхаш

Карабулакерча химреагентий заводе хиина хоржамашта хьалхара собрани хьайиллар партбюро секретара В. П. Рыбина.

Къамаьл де дош лу химически реагентий цеха слесара И. В. Тишковна. Шоай коллектива цIерагIа цо предложени лу № 676 йолча Сунженски хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа химически реагентий цеха воккхагIвола аппаратчик, ВЛКСМ XVII съезда делегат Храмов Петр Викторович кандидаталла оттаве.

Цул тIехьагIа укхаза къамаьл даьча аппаратчика А. П. Сафонова аьлар:

— Петр Викторовичаца тхо укх заводе болх бе цхьана даьхкар. Сона иштта дика бовз къахьегамхой бола ХрамовгIар дезал а. ХIаьта Петр Викторович ше даим укх пятилетка ударник волаш хьавоагIа. Керда балха баьхча къонабараша цуьнгара хьаIомаду хьинар долаш, дIадоладаь гIулакх чаххдоаккхаш, нахаца Iимерза болаш хилар.

П. В. Храмова кандидатура хьаллоацаш къамаьлаш дир собране смена инженер - технолога Е. А. Павленкос, аппаратчика З. Гиреева.

Собране хинна массава раьза а волаш соцам тIайийцар: № 676 йолча Сунженски хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа **П. В. Храмов** кандидаталла оттаве а, грозненски «Автоспецоборудование» завода коллективо № 7 йолча Грозненски хоржамий округе гIолла РСФСР-ра СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа инарал - полковник **И. А. Герасимов** кандидаталла оттавеш яь предложени хьаллаца а.

Шоай хоржамашта хьалхарча собране вIашагIкхийттабар Урус - Мартановски района «Горец» совхоза къахьегамхой.

Дош лу хьалхе лелаеча тракториста М. Хаджимурадовна. Шоай боахама коллектива цIерагIа цо предложени лу № 677 йолча Урус - Мартановски хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа совхоза доярка, Къахьегама Цlеча Байракха ордена кавалер Умхаджаева Малика Салаудиновна кандидаталла оттае.

1970 шера ферме балха эттача а, хIаьта ший профессе чIоагIа езаеннача а Маликах лоацнача хана лакха говзал йола доярка хилар. Ерригсоюзни социалистически яхье а яьнна соахка хIара Iаттагара 3553 килограмм шура яьккхай цо, тIайийцача декхарех яккха лаьрхIар 2500 килограмм мара ца хиннача. ХIаьта укх шера хьалхарча квартале цо яьккхай хIара Iаттагара 779 килограмм шура.

М. Хаджимурадова яь предложени хьаллоацаш къамаьлаш дир укхаза доярка Абаева Завлана клуба заведующе Дубаева Разетас, ферма техника М. Якаева, совхоза директора А. Мусаева, комбайнера И. Виситаева.

Собране хинначар массава раьза а хинна соцам бир: № 677 йолча Урус-Мартановски хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа **Умхаджаева Малика Салаудиновна** кандидаталла оттае а, «Автоспецоборудование» завода коллективо № 7 йолча Грозненски хоржамий округе гIолла РСФСР-ра СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа **И. А. Герасимов** кандидаталла оттавеш яь предложени хьаллаца а.

Дукха нах вIашагIкхийттабар «Грозэнерго» № 2 йолча теплоэлектроцентрала коллективе № 669 йолча Заводской хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа КПСС ЦК Генеральни секретарь **Брежнев Леонид Ильичахи** Грозненски химкомбината № 2 йолча цеха аппаратчица **Черкунова Лидия Кузьминичнахи** кандидаташ беш Грозненски химкомбината коллективо белгалъяь кандидатураш хьаллацара яьча собране.

ТЭЦ-2 энергетикаша массава раьза а волаш № 669 йолча Заводской хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа Л. И. Брежневи Л. К. Черкуновай кандидаташ беш Грозненски химкомбината коллективо яь предложени хьаллаьцар.

Хоржамашта хьалхара собрани чакхъяьннай «Чеченингушводстроя» Наурски районерча ПМК-4.

Собрани хьайиллар болхлой комитета председатела В. В. Артемова. Цо дош лу мехколонна партбюро секретара А. Ф. Комаровна. Цо аьлар:

— Шелковской района Менжинске цIерагIча колхоза коллективо предложени яьй № 675 йолча Наурски хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа цу колхоза комсаш лелаеча бригада бригадир Аржинт Клавдия Ивановна кандидаталла оттае.

ПМК-4 коллектива собране хинначар массава раьза а волаш № 675 йолча Наурски хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа **Аржинт Клавдия Ивановна** кандидаталла оттаеш Менжинске цIерагIча колхоза коллективо яь предложени хьаллаьцар.

Собране доакъашхоша иштта хьаллаьцар № 416 йолча Гудермесски хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета Союза Совета депутаталла харжа бригада бригадир **Бисултанов Жамлайла** кандидаталла оттавеш аргунски «Пищемаш» завода коллективой № 7 йолча Грозненски хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа инарал-полковник **Герасимов Иван Александрович** кандидаталла оттавеш «Автоспецоборудование» завода коллективой яь предложенеш.

Цу собранешка харжархой хоржамашта хьалхарча окружной совещанешка бахийта вилалаш хержар.

Хоржамашта хьалхара собранеш чакхъяьннай Наурски района «Советская Россия», «Калиновский», иштта района кхыча боахамашка. Собраней доакъашхоша массава раьза а хиина хьаллаьцар № 675 йолча Наурски хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа **Арбинт Клавдия Ивановна** кандидаталла оттаеш Менжинске цIерагIча колхоза коллективо яь предложени.

ЧIоагIа дегаш айденна болаш, шоай хоржамашта хьалхарча собране баьхкабар Грозненски ремонтно - механически завода болхлой, гIулакхера нах.

Къамаьл де дош лу инструментальни цеха слесара Ю. С. Волковна.

— Завода коллектива цIерагIа аз предложени лу № 668 йолча Ленински хоржамий округе гIолла Нохч - ГIалгIай АССР-ра СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа цIи хеза советски писатель Михалков Сергей Владимирович кандидаталла оттаве.

Сергей Владимирович 1913 шера ваьв. Эггара хьалха 1933 шера кепатехай цун стихаш. Хьинаре дакъа лоац писатела общественни балха. Из СССР писателий Союза правлене секретари РСФСР писателий Союза правлене председатели ва.

С. В. Михалкова кандидатура хьаллоацаш иштта къамаьлаш дир собране токара У. А. Багашева, завкома председатела Г. И. Никитина, токара Т. Д. Прокопенкос, инженера М. С. Рудника.

(Йистедоалар 3-ча оагIо тIа).

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТАГА

Оаха, Кагирхой Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Союза XVII съезда делегаташа, комсомольций, берригача советски кагирхой цIерагIа къонгий безамеи мехка къоначa тIехьен ленински йоакхо ярах дег тIарча баркалеи дешаш оал КПСС Центральни Комитетага.

Парте хьаькъалечеи дIайхачеи дешо, Ленински комсомола гIулакхий КПСС ЦК-ас ВЛКСМ XVII съездага дайтача моаршал тIа, новкъоста Леонид Ильич Брежнева даьча къаьгача кIоаргача къамаьлана лаккха мах баро ткъамаш дена болча комсомольцаша, берригача кагийча нахеи мехкарашеи кердача хьинарца кхоачашдергда хьамсарча парте хьалхашка оттадаь декхараш.

Укх апрельски деношка оаха тхоай гIулакхаши уйлаши цIаьхка а кхы цIаьхка а юст Ленина васкеташца. Марксизма-ленинизма хьехам, Ленина гIулакх лергдоацаш да. Уж дахаши котдувлаши да Коммунистически парте, советски халкъа исторически гIулакхашка.

Ленински комсомоло, советски кагирхоша массане а цхьатарра къоабал а ю хьал а лоац Коммунистически парте чурен арахьарен политика, КПСС Центральни Комитето, цун Политбюрос, КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Леонид Ильич Брежнева парте XXIV съезда исторически решенеш чакхъяхара, машара Программа кхоачашъяра хадданза чакхдоаха гIулакхаш.

Парте кулгалдеш хиларах, цун йоккхачеи мах баь варгвоацачеи опытах латт Ленински комсомола низ. КПСС ЦК-ас хIара денна теркой йоакхеи еш хилар бахьан долаш ВЛКСМ лоархIами бехктокхами хадданза лакхлу керда общество хьалъеча, кхувш йоагIача тIехьенна коммунистически кхетам луча парте денале резерви тешаме гIончеи хиларах тарра.

Шовзткъе итт шу хьалхагIа, Кагирхой Российски Коммунистически Союза VI съезде, Ленина цIи ше хьатIаэцаш, комсомоло беза дув биаьб—массаза а доллача хIамаина а ленински васкетий лерргIа аха. Цу безача дувна шоаш тешаме хилар тIемеи къахьегамеи гIулакхашца хьахьеккхад комсомольций дерригача ноахалаша.

Эггара хьалхарча коммунистически субботникашка дIайолаенна ударничестваа эстафета Магниткахи Туркснбахи чакхъяьккхар, баьш хиина лаьташ эггара хьалха тIахIалтIа техачар, Ангара карадерзадаьчар, Тюмена мехкдаьттахоша, КамАЗ кьалъераша — ерригача ударни комсомольски гIишлонашка хьаллаьцар. Из эстафета тахан дIаэц Байкало - Амурски магистрала трассе, Российски Федерацe Iаьржа доацача лаьттай ерригача зона аренашка кердача эзараш комсомольцаша-добровольцаша.

Коммунистически парте Iалальмате лоархIаме декхар оттадаьд комсомола хьалхашка — тIехдика болх бера тIехьарча, говзал лакхъяра тIехьарча, заводской марка сий лакха лоаттадара тIехьарча болама юкъе майрра дакъа лаца.

Комсомольцаша, кагийча нахеи мехкарашеи кхы а хьинарегIа гойтаргья творчески инициативеи бIубенна почини, эргайоахаш тоаергья профессиональни говзал, къахьегама оьсарле лакхъергья: дукхагIа, дикагIа, дIадодар кIезигагIа долаш тергья продукци, чIоагIа лелабергба хIамай кхомбаран хьурмат дареи тIаберзабаь иикъ. Тхоай декхар лоархI оаха къахьегамца коммунистически гIулакх хургдола уйла кхы а чIоагIагIа кагирхошта дег чу йоссаелга.

Ленински комсомоло шефство чIоагIагIа лелаергья образованена, йоакхо а хадданза терко а ергья болхлой классеи колхозни ахархойн къона тIехье кийчъеш йолча хIара дешара заведене.

Марксизма - ленинизма теори, вай замалахьа эггара толашагIа бола революционни хьехам кхы а кIоаргагIа Iомабергба комсомольцаша, кагийча нахеи мехкарашеи. Тха сийлахьа декхар — СССР халкъий доаргдоацa доттагIал хадданза чIоагIдар, советски патриотизми социалистически интернационализми йоаллаш, партеи халкъеи революционни, тIема, къахьегама традицешта тешаме хургболаш, буржуазни идеологеца машар хургбоацаш кагирхой хьалкхебар. Оаха тхоай декхар лоархI хIара къоначa сага дикагIдола моральни гIулакхаши эстетически чами, духовни хозал а физически унахцIенал а кхы а дукхагIа чIоагIъелга, денал, къонахчал долаш, Октябра карагIдаьнна сийлахь - доккхий хIамаш лораде кийча болаш уж хьалкхебелга.

Шийболх кагирхой хадданза, тIагIертта, творчески Iомадургболаш, шоай знанеш цар кхы тIа а Iоаергйолаши кIоаргъергйолаши, Iилма-технически революци сихъяра юкъе лаца доагтIаш дола дакъа лоацаргдолаш вIаштIехьбоахаргба Ленински комсомоло.

Ленински комсомоло хадданза эргадоахаш тоадергда пионерски организацена деш дола кулгал, школаца, дезалца, общественностаца айхха цхьоагIо а йолаш хьалкхебергба пионераш, комсомольцашшкольникаш Даьхе боарам боацаш чIоагIа дукхаерзаргйолаш, тIехдика деша безам хургболаш, къахьега, къахьегам духха беза ховргдолаш.

Пролетарски интернационализмана тешаме йолча комсомоло хадданза чIоагIду социалистически содружества мехкий кагирхошцара вежарий доттагIал.

Кхы а дукхагIа низаш оарцагIдоахаргда оаха дунен халкъашта юкъера кагирхой коммунистическии демократически болам кхотабар духьа лоаттабеча къовсаме. Шийпаргlато яьккхача Вьетнама турпалча халкъаца, фашистски террора духьала къонахчал долаш къовсам лоаттабеча Чиле патриоташцеи демократашцеи, Гаргарча Малхбоалене нийсхо йолеи чIоагIеи машар бахьан долаш къовсам лоаттабеча Iарбий мехкий кагирхошца да тха дегаш. Советски комсомол массаза а хургья империализмана духьала, къамий лоIами социальни прогресси, машар, кагирхой дикагIйола кхоаце бахьан долаш къовсам лоаттаберашца.

Оаха дIахо а чIоагIъергья Кагирхой Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Союз, эргадоахаш тоадергда комсомольски организацей гIулакхаш, чIоагIъергья тхоай мугIарий дисциплинеи вIаштIехьдалари, хIара комсомолец хьалкхевергва советски кагирхой хьалхалаттача отрядах хилара хьалхара чIоагIгIа бехктокхам кхетаргболаш. Комсомола хIара комитет кагирхой къахьегаме, дешача, салоIача бокъонца вIаштIехьбоахар а хинна дIаоттае хьожаргда тхо.

ВЛКСМ XVII съездо Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета чIоагIгIа дош лу, ший мугIараш хьамсарча партена гонахьа кхы а айхагIа кхотадергхиларах, Ленина цIи цун хьакъалеча кулгалца лаккхеи курреи айяь хьоргхиларах, коммунизма духьа Ленина санна дешарг, болх берг, къовсам лоаттабергхиларах.

Даькъала хийла сийлахьйоккха Коммунистически партии цун ленински Центральни Комитети!

Даькъала хийла дукхаеза вай Даьхе — Советски Социалистически Республикай Союз!

Тха интервью

КЕРДА СОВХОЗАШ

Малгобекски районе комсаш лелаю керда совхоз юллаш я. Цунца дувзаденна а республика комсаш лелаеча боахамий перспективай хьакъехьа а тха корреспондента С. Котиева даьча хаттараштa жоп луш «Чеченингушвино» производственно - совхозни объединене начальника Д. М. Хамзтханова дийцар:

— Комсаш лелаяр вай республике къонагIа, йоккхий перспективаш йолаш, дукхагIа пайда луш дарех юрта боахама дакъа да. ХIанз объединене чуйоагIача совхозашка 21,4 эзар гектара тIа комсаш лелаю, царех 18,8 гектара тIа сгIараш латаш а я. Соахка ерригa чуйица комсаш 93,2 эзар тонн хилар. Цо торо хилийтар 82 эзар тонн комсаш паччахьалкхенна дIаяла, планагIа яла еззараш 72 эзар тонн йолча.

Комсаш лелаелга Нохч-ГIалгIайчене пайдане хиларах дувцача хана белгалдаккха деза республика беррига юрта боахамо луш болча пайдах кхоалагIа дакъа комсаш лелаярах хьахулаш хилар. Цхьа центнер комсаш кхеярга дIадодар Къилбаседа Кавказе гIолла лаьрхIача вай республике эггара кIезигагIа да, хIаьта комсий гектаро цхьан шера лу пайда цхьа эзар сомал тIехбоал. Аьлча кхоачам ба, бархIлагIча пятилетке аллха комсаш лелаярах хьинна цIена пайда 80 миллион сом гаргга ба аьлча, хIаьта карарча пятилетка шерашка цун боарам лаккхлуш а ба.

ХIанз комсаш лелаю объединене чуйоагIа дукхагIа йола совхозаш рентабельни а дукхa пайда беш дола а боахамаш да. Дукха балхаш ду цу боахамашка комсаш дукхагIа хьувкъае, агротехника тоае, технически столовни сортех йолча комсий бешамаш дукхагIа хилийта гIерташ. Цу дерригнеша паргIатта торо хулийтаргья хIанз йолаш йолча совхозашка а шера йоаха комсаш 130 эзар тоннага кхоачае.

Производствана специализаци концентраци еш а дукха балхаш даьд. Технически сортех йола комсаш ерригаш хIана яц аьнна объединене чуйоагIачен, боахамашкарчеи заводашка чакхйоахаш я. Сезонах комсаш чакхъяхара мощность 1965 шера хиннача 57 эзар тоннагара укх шера 125 эзар тоннага кхоачаш лакхъеннай.

Российски Федераце эггара хьалха кара а дерзадаь дIайийна хIама эз хьувкъаш, гIомараш йолаш долча бурунни арений лаьтта вIашагIъехкача кхаь совхозе а я цхьа эзар гектар комсаш.

Лоаца аьлча вай республике промышленноста эша комсаш лелае Iаламате дика лаьттана климатически хьалаш да. Цудухьа дIахо йодача хана дукхагIа хилийта лерхI комсий бешамаш, уж лелаю совхозаш.

ХIанз Малгобека юххе юллаш я цхьаькха комсаш лелаю совхоз. «Малгобекский» яхача цу совхоза тIачIоагIдаь 2,5 эзар гектар лаьтта да. Эггара хьалха укхаза де лерхIар фуд?

Хьалъе йолаергья производственни зона. Цун проект оттаеш я. Укх шера гурахьа 1000—1200 гектара тIа комсаш дIайогIаргья. Совхозе боих беш цхьа эзар совгIа саг хургва. Совхоза центральни усадьбе хьалде лерхI административни нах чубахеи цIеноош, культурни а бытовой а объекташ.

Цу тайппара цхьаькха совхоз Гудермесски района «Дружба» яхача колхоза лаьтта йилла, аьнна оаха енна предложени хьал а лоацаш вай республика Министрий Совето РСФСР Министрий Советагара мукъа бехаш соцам баьб.

Перспективни планагIа лерхI уж санна совхозаш кхы а яхкен тIайоагIа пятилетка чакхйоаллаш комсий бешамаш шозза дукхагIа хилийтеи.

Укх шера, пятилетка къоастамбеча шера Нохч-ГIалгIайчен комсаш лелераша дош деннад хIара гектара тIара 58 центнер комсаш яха, 95 эзар тонн уж гул а яь паччахьалкхенга йохка, 2400 гектара тIа комсаш керда дIайогIа.

И Р А З А Х Ь А С Т

Вай мехка хIара сиг моллагIча къамах из вале а моллагIча республике из вахе а ше вай сийлахь-йоккхача Даьхен гражданин хиларах де а доагIаш доккхал деш ва. Доккхийча а зIамигача а советски къамашеи народносташеи шоайла даим гIо-новкъостал ду, хIаьта царна юкъера вошал чIоагIду Коммунистически парте чакхйоахача ленински къамий политико.

...Чакхбаьннабар граждански тIом. Iалаьмате халача хьалашка боахам юхаметтаоттабе болабеннабар вай мохк. Къаьстта воча хьал тIа бар Нохч-ГIалгIайчене баьха нах. Цар вахар тоадара, экономика дегIайоалаяра йоккха новкъарле йора реакционни гIулакхаша. Къахьегача наьха чотах бахаш а цар даьр дуаш а бардына тоабашта керте латтараш. Цар шоашта могар дора керда вахар кот ца далийта гIерташ. тайп-тайпарча къамех болча наха юкъе доттагIал ца хилийта гIерташ.

Укхаза нохчаштеи гIалгIаштеи оарцагIа ера коммунистий парти, Россе болхлой класс. Нохчийн ГIалгIайн автономни областий экономика сихагIа дегIайоалаяра аьттув болча тайпара финансировани йир цу хана. Вай юрташка дукха культурно-просветительни болх бора Ростова, Грозне, Владикавказа (хIанз Орджоникидзе) промышленни предприятеш болхлоша. Шефаша материальни а новкъостал дора, ахархой юртбоахама инвентара ремонт йора.

Халкъашта юкъера доттагIал чIоагIдара а дегIадоаладара а вай парте чакхйоахача къамий политиках хьадаьнна Iалаьмате доккха беркат да нохч-гIалгIай халкъ сийрдача кхоаненга бодача наькъа тIа даккхар. Из экономически а культурно а дегIадоаладара даькъе цецваллал доккхий хувцамаш хиннад. Цудухьа сийлахь-доккхача эрсий халкъа а хьамсарча Коммунистически партена а дег тIара баркал ях вай.

Ленински къаман политиках хьадаьнна доккха беркат къаьга гуш да пхийтт къамах бола нах дешаш а болх беш а болча тха совхоз - техникумга хьежача. Цхьана дIа а айтта башха - дика къахьег заочни отделене заведующе эрсечо С. Чичеровас, преподавателa - физика гIалгIачо Ю. Албакова, преподавателаша хIиречо Х. Кумартова, украинкас Е. Цицнрос, кхычар а. Из дерригa а вай мехка мара хила йиш йолаш хIама дац.

Цхьана хьаьнала къахьегача наха шоашта болча аьттоина а доацаш юкъара гIулакх котдаккхар духьа дог цIенача уйлаща дIа-юха деча новкъостало йиш хулийт тха боахам сихха дегIабоалабе, къахьегаме доккхий толамаш даха. Иштта тха совхоз-техникумо дIадахача шера районе эггара лаккхагIа бола гурахь дувча ялатий хьувкъам чуйицар хIара гектара тIара 27,6 центнер. Из бахьан долаш план меттел социалистически декхараш а тIехкхоачашде вIашгIехьдаьлар тха. Ялат дожкара план 210 процента социалистически декхараш 158 процента кхоачашдир.

Уж толамаш доахача доккха дакъа лаьцар тха преподавателаша С. В. Чичеровас, Р. А. Мальсаговас. Шоаш кхо ца беш ялаташ кхедеча цар а, кхыча специалисташа а тIахьожам лоаттабар бахьан долаш ххашкара дика беркат чудера.

Тха дешархошеи преподавателашеи чIоагIа доттагIал леладу Къилбаседа - ХIирий АССР город Алагирерча хьуя техникума коллективаца. Тхо дукхаза хиннад уж болча хьоашалгIа - даха, каст-каста тхаьнцига хул хьун техникумера доттагIий а. ХIара цу тайпарча вIашагIкхетаро цIаккха дицлургдоацача гIулакхий дика лераш ют. Пайдане опыт дIа - юха эц, шоайла спортивни ях лелаю, самодеятельни артисташа шоай говзал гойт. Эггара тIехьа тхо алагирцаш болча хиннача хана тха спортсменаш эшарца кубок доттагIий болча йита йийзар тха. ХIанз уж тхоаш долча бахкарга хьежаш да тхо. Фусамдай эзделаца хила безе а кубок юха дIа ца яхьийта хьожаргда тхо.

Цу тайпара доттагIала бувзамаш тоссаденнад тха Махачкалински зооветтехникумеи Хасавюртовски юртбоахама техникумеи коллективашца а. Иштта дIа - юха леладеча гIулакхаша, денгара - денга чIоагIлуш доагIача доттагIало дешархой дIакхетабу цар шоай а, шоай халкъа а ираз вай мехка дахача дерригача къамий вахарах тийша долга. Кхыча халкъий вииалашца каст-каста вIашагIбеттабаларо, пайдане дар дIа - юха эцаро, традицеш, оамалаш йовзаро тхо кхы а дIаьхегIа хулийт, вай мехка дахача дерригача халкъашцара безам совбоах. ХIаьта советски наьха деррига ираз цигара хьайоагIаш ма дий.

М. ЦОКИЕВ,
Назрановски совхоз - техникума директор.

СУРТА ТIА: Грозне Ленина улицагIа хьалдеш латта керда гIирсаш.

Т. Арчакова сурт.

ПРОДУКЦИ ДИКАГIА ХИЛИЙТАРА

Грознeнски химкомбината коллективо цахаддаш хьовсам лоаттабу продукци дикагIа хилийтара. Цу даькъе дикка толамаш даха а карагIдаьннад цун. Продукци дикагIа хилийтара хьалхарча аргIагIа дIалех технологически режим тоаяр, производства юкъара культура лаккхъяр.

ТIеххьарча шерашка дукха дикагIа хиннад ацетон, фенол, изопропилбензол, альфаметилстирол. Уж кхыча мехкашкарча дикагIча образецашта нийса да, Цунга кхача вIаштIехьдаьннад процессашта автоматизаци ярца, къаьна оборудовани дIа а яьккха цIена оборудовани оттаярца.

Комбинате арахецача пхе тайпарча продукцена паччахьалкхен дикала Знак еннай Цхьабакъда, карагIдаьннача кхоачам а баь Iе дага яц комбината коллектив. Аттестаци яь йола продукци стандарташа дIамадеххара дика хилийтара, из продукци кхы дIахо а дукхагIа а дикагIа а арахецара дукха мероприятеш я производства юкъехухьаш а юкъеяхьа лерхIа а.

ДукхагIйола продукци ОТК болхлой тIахьожам боацаш дIаэцаш я тха комбинате. Брак йоацаш массехк шера болх беш цхьаццайола отделенеш я комбинате.

Кийчача продукцена санна полуфабрикаташта уж хьаеча хана аналитически тIахьожам лоаттабу хроматографи, фотоколориметри, иштта кхыйола хIанзара инструментальни методаш производствана юкъетоадаш яхьаро вIаштIехьдоалийт продукцех увш йола эене хIамаш цIенъяь дIаяха.

ХIанз этилови спирта паччахьалкхен дикала Знак луш аттестаци яйтара кийчо еш я тха коллектив. Спирти из хьадеш йола бедаля дикагIа хилийтара дукха мероприятеш чакхйоах. Этилови фракцешца увш йола эене хIамаш дIаяхара пиролиза режим тоаяьй. Цунца хIанз вIалла увш яц ацетилен, метан, пропилен. Спирта ректификаци еча колоннай оаркхилгаш хийцад. Бедал дикагIа хилийтара пиролизни фракцешта шихтовани еш йола схема юкъейихьай.

Цеха коллективо тIатеIIа творчески къахьегар бахьан долаш вIаштIехьдаьннад этилови спиот дикагIа хилийта.

Дика къахьегама толамаш доахаш хьайоагIа смена начальник Т. Н. Абидина, бокхагIйола аппаратчикаш Л. С. Буракова, Я. К. Керимов, Э. К. Короткова, иштта кхыбараш а.

В. СИНЯГИНА,
Грозненски химкомбината йоккхагIйола инженер.

Коллективе барт хилча

Пятилетка кхаь шера юкъера лаьрхIача гектара тIара 20,1 центнер ялат чуйицад совхоза кхаш леладераша. Цу гIулакхо торо хилийтар паччахьалкхенга ялат дохкара пятилетка план ханал ши шу хьалха кхоачашъе. Иштта пхе шера планагIа 425 тонн дохка дезаш хиннача совхозо кхаь шера паччахьалкхенга 735 тонн ялат деххад.

Дика къахьегаш хьабоагIа совхоза хьайбаш леладераш а. Цар а тIехкхоачашъяьй паччахьалкхенга шура йохкара нийслагIча пятилетка план. Ер шу тIакхоачаш, пхе шера планал совгIа 62 тонн шура дIаеннай паччахьалкхенна.

Цунца цхьана дIадаьа шу тIакхаччалца кхоачашде карагIдалацар шоашта хьалхашка латта декхараш совхоза комсаш лелаерий.

Хинна кхоачамбоацараш дIадахара дукха къахийгар дIадахача шера. ХIаьта толамаш а даьхар. НийслагIча пятилетка хьалхарча шерашка ца хиннача тайпара дукха — хIара гектара тIара 73 центнер комсаш чуера. Паччахьалкхенга шера планагIа 8341 тонн йохка езаш хиннача 9503 тонн комсаш ехкар.

Мишта карагIдаьннад совхоза къахьегамхошта паччахьалкхенга шура, ялат дохкара пхе шера план кхаь шера кхоачашъе, дIадахача шера планал дукха совгIа комсаш кхееI Дукхача къамех бола нах ба совхозе болх беш. Цар цхьа барт болаш хьаьнала беча балхо доахийт уж толамаш.

МоллагIча коллективо производстве боаккха толам дукхагIча даькъе сага балха, вахара йоакхо ярах, балхацара безам совбаккхарах тийша ба. Цу гIулакха къаьстта теркам тIабохийт тха бсахама партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша, администраце.

Кхо отделени я совхозе. ХIара отделене комсаш кхееш бригадаш я. Цул совгIа ялата, доакъара лаьрхIа юртбоахама культураш кхееш къаьстта тракторно-кхаш леладу бригада а я. Цу бригада чуйоагIа совхоза къахьегамхой шурийца, дулхаца Iалашбара вIашагIъелла ферма. Цига йоакха шура паччахьалкхенна а дIалу.

ХIара шера хьалхашка латта декхараш кхоачашдара шерра социалистически ях йоаржаю отделеней, бригадай, болхлошта юкъе. Хан-ханнахьа яхьа итогаш ю. Хьалхе яьккхача отделенена карара кара тела ЦIе байракх, хIаьта бригадашта, цхьацца болча болхлошта цIе вымпелаш, ахчан премеш тел. Яхьа итогех совхоза пенгазета тIа, отделенешка, бригадашка арахецача «Могния» яхача листокаш тIа язду.

Социалистически ях дика вIаштIехьъяккхар бахьан долаш ханал хьалха тоаяь яьккхар ерригa юрта боахама техника. Цу хана шоаш тIайийца социалистически декхараш толамца кхоачашдарах механизатораштa. Амиров Ахьмада, Талаев Iимрана, Кумулов Басира, Александров Федора, кхыбараштa премеш елар.

Комсий бешамашка бIаьстан балхаш чакхдахара план оттаеш деррига бIаьстан хьалхара балхаш: комсий гаьнаш лаьттан кIагара хьамукъаяхар, яIар, шпалерех хьалъеххар — 15 апрель тIакхачалехьа кхоачашдаьча бригада 150 сом, хIаьта бригадира цхьан бетта эцача алапена нийсса, 20 апрелеь тIакхачалехьа уж балхаш чакхдаьхача отделенена 200 сом, отделене управляющена цхьан бетта алапена нийсса ахчан премеш яла лаьрхIадар.

Уж премеш яьхар Асхабов Ахрана, Туршаев Мохьмада, Базаева Нурай, Сильченко Надеждай бригадаша, хIаьта отделенешта юкъе хьалхе шоллагIча отделене коллектива яьккхар.

Теркам тIабохийт совхозе наьха балха хьалаш вIаштIехьдахара. Иштта, совхоза керттерча усадьбера 12 километр гаьна йолча моттиге я тха тракторно-кхаш леладу бригада. Цига къахьегача механизатораштa, хьайбаш леладерашта лаьрхIа совхоза чотах квартираш яьй. ХIара квартире газови приметейка оттаяьй. Хьайбаш леладерашта Iан замалахьа боагабе шишша тонн кIор, маьшша дахча, доалахьа дола хьайбаш кхаба доакъар лу.

Дика Iалашбу совхоза болхлой спецбарзкъаща, болх бара эшача инвентараца.

Цу дерригача гIулакхаша совбоаккх наьха балхацара безам, айю къахьегама овсарле.

ЧIоагIа теркам бу совхозе производстве керда техника юкъейоалаяра, наьха болх аттача баккхара.

Ши-кхо шу хьалха комсий гаьнаш гурахьа лаьттан кIала йохкаш, бIаьсти хьамукъайоахаш деш хинна балхаш кулгашца дора. Цхьадолча шерашка ерригa комсий гаьнаш лаьттан кIала йохка кхоа а бацар къахьегамхой. ХIанз уж деррига балхаш сихеи дикеи ду агрегаташца.

Механизаци яьй комсаш чуэцаш деча балхий цхьайолча процессашта а.

Кулгашца деча балхашта механизаци яр комсаш кхеерга дIадодар лохдара дика резерв я. Масала, дIадахача шера цхьа центнер комсаш кхеярга пленагIа 21 сомий 70 кепиги дIадахийта дезаш дар, хIаьта цхьадолча балхашта механизаци яро торо хилийтар из 20,5 сомага кхоачаш кIезигде. Боахамо цхьа миллион сом совгIа пайда бир.

Бехктокхаме декхараш латт укх шера тха совхоза коллективана хьалхашка. ПланагIа 8290 тонн йохка езача паччахьалкхенга 10500 тонн комсаш йохка встречни план тIайийцай. ЛаьрхIар толамца кхоачашде хIанз тешаме лард йоллаш я.

Дикача агротехнически ханашка чакхдаьхар 1436 гектар йолча комсий бешамашка бIаьстан юххье ду деррига балхаш. ХIанз хIара гектара тIа юкъера лаьрхIача 300 килограмм суперфосфат а кхоачийташ комсашта хий дуллаш ба совхоза болхлой.

КПСС ЦК партега, советски халкъага даьча Кхайкарала жоп луш совхоза къахьегамхой пятилетка къоастамбеча шера хьалхашка латта декхараш кхоачашдара низ, хьинар кхо ца деш къахьегаш ба.

Т. ТОЛОКОННИКОВА,
Наурски района «Комсомольский» совхоза керттера агроном, партийни организаце секретарь.

КАРАБУЛАКА КУЦ ХУВЦАЛУШ ДОАГIА

Укх тIеххьарча шерашка довзаргдоацача доалаш хувцаденнад Карабулака куц. Хьалха станица яр из. ХIаьта кхы а хьалхагIа... ДIадахача массехк итташ шерашка юхахьежача, тешшаме ала йиш йолаш да, Шолжа дукъа боса оагIоши цунна гонахьара моттигаши цхьанне а башха меттахьа хьееш хиннаяц.

Цхьабакъда из даим укхаза лаьтта довккъий сатем боабанзар. Советски Iаьдал даьннача шерашка мара... 1922 шу дар из. Керттерча кхыча декхарашца цхьана В. И. Ленина оттадир мехкдаьтта дукхагIа даккхара декхар.

Шерра дIадоладелар бурув тохара балхаш. Шолжа дукъ тIа баьхкар мехкдаьтта лехараш. Халонаш эша а еш, бIубенна шоаш лаьрхIачунга кхача гIертар уж. Юххера а, толам баьлар.

1956 шера мела тIерча тIоанашкара эггара хьалха промышленни мехкдаьтта даьккхар хIанз Ленина орден йолаш волча бурув деттача мастера И. М. Бородацке бригадо. Шераш дIаухар. Гучадаьккхар мела кIалхарча тIоанашкара а цул тIехьагIа юрски а мехкдаьтта.

ХIанз тха сунженски мехкдаьтта ниэ болча тотолаца Даьхен энергетически ганза чу дола.

ШоллагIа къонал кхаьчай Карабулакага — хьалха хиннача станицага. Болхлой поселок хиннай цунах хIанз. ХIара шера йоккхагIа хулаши тоалуши йоагIа из. Хозахета алац цу поселках городок. Кастта город ала а тарлу... Массаза укхаза баьхараштa хеталац из юкъера школа, клуб, аххан кинотеатр, поликлиника, столови, бериий комбинаташ, тикаш, бытовой комбинат, юххера а, дукххазза вIаштIардаь чуIе цIеношi доацаш хиннай аьнна. Укх шера хIанзле кердача квартирашка баха хайшаб 35 дезал. ХIанз хьалдаь доалаш латт Карабулакски карьероуправлене болхлошта лаьрхIа 70 квартира йола чуIе цIеношi. ХIаранеца 35 квартира а йолаш хьалде доладаьд екъача реагентий завода болхлошта лаьрхIа шиаш чуIе цIеношi. Боарам боацаш дукха я телевизионни радион антеннаш—приемники телевизори йоацаш нагахьа квартира яц. ХIара квартире хIана яц аьнна ший библиотека я. ЧIоагIа лоархIаш я укхаза массе тайпара музыкальни инструменташ — пианино, кхыяраш. Цудухьа цхьа бахьан доацаш дац массехк шу хьалхагIа денз Карабулаке болх беш музыкальни школа хилар. Укх шера а керда дIачуэц цига дешархой.

Тоаеннай поселок. Шеношка кхаьчай газ — башха-дика сийна доагор. Водопровода чу гIолла Наьсарерча хьасташкарча хища Iалашбу баха нах. Тротуарашкеи керттерча наькъашкеи асфальт йиллай. Асфальт йиллай дукха итташ километраш бIаьхача Карабулакера Заманкуле бодача а Орджоникидзевски станице — райцентре бодача а наькъа тIа. ТIа-тIа дукхагIа хул баха нах. Нагахьа санна юххьанца хьалъяьча 125 моттиг чуйолча берий комбинато даьштаноаношта тоъал кхоачамбеш хиннабале а, цхьаькха берий комбинат хьалъяза ялан-зар 140 моттиг а йолаш.

Йоккха приусадебни участок а 520 моттиг а йолаш йолча юкъерча школо шин сменагIа бу болх. Оборудовани тIехдика я. Масала, шефаша («Сунжанефть» НГДУ): чIоагIа йоакхо еш хиларах кхыча мехкий меттай кабинета лаьрхIа ийца а ийца, болх беш а лингофонни оборудовани (хIаьта цу тайпара комплект республике шиъй хIаьта районе из цаIи мара яц).

ХIанз Карабулаке болх беш я Карабулакски бурув тохара балхий управлени, «Сунжанефть» яха мехкдаьттеи гази доаха управлени, дукха кхыяраш санна йола йоккхий промышленни предприятеш. ДIадоадаьд дукххача шерашка йоагаш лаьттача Шолжа дукъ тIара газа алаш. Цхьаькха предприяти тIакхийтай советски химена — газ чакхйоаха Карабулакски завод. Цул тIехьагIа болх бе йолаеннай Карабулакера химически реагентий завод — тха районе эггара къонагIа йола предприяти, ше кхоачашдеча гIулакхашта лаьрхIа СССР-е шиий тайпара кхы цхьаькха йоаца завод. Завод ше къона хинна ца Iеш, дукхагIча даькъе къона я завод хьахиларца цхьана квалификаци Iомаяь коллектив а. ХIанз цун продукци мехка массе миIинге кхоач. Продукци — бурув тохара лаьрхIа екъа реагенташ: углещелочни реагент, конденсированни сульфит - спиртови барда, кхыяр. Мехкарча бурув деттараша геттара дика лоархIаш я химически реагенташ. ДагадоххарагIа аьлча, завода продукцех иштта пайда эц Карабулакерчен Нохч - ГIалгIайчен мехкдаьтта кхыча районашкарчен буровикаша а.

Карабулакерча къахьегамхой дезалаш доллача хIамаща кхоачам хинна бах. Итташ мехкдаьттахошен кхыча категореех болча болхлошен легковой автомобилаш, дукххачар мотоциклаш ийцай.

Башха-дика совгIат кхаьчад Карабулакерча пионерашкеи школьникашкеи — аьхки каникулаш йолча хана сакъерда берашта хьалъяьй «Космонавт» яха пионерски лагерь.

Кизга Iоакъа санна къегаш латт боккха Iам. Укхаза я къахьегамхошта дукхаезаенна салоIа моттиг. Мукъача деношка укхаза поселке баха нах гулбенна ца Iеш, кхыча моттигашкара нах а ух. Iай — чкъаьрий доахараша шана къоргашкара арайоах хIараяр цаIи ахи килограммага кхачналца дозал долаш йола карасаш. ХIаьта аьхки лувч, маьлхе боаг, кердача фега зIакапа чкъаьрий доах. Производственни гIулакхашта а иштта накъабоал Iам: тIоанашка давлени хьаллоаттаяр духьа цу чура хий чуухийт тIоанашка.

ЧIоагIа уйла тIайохийт городоке гаьнаш кIотаргаши дIайогIара. Шоай поселок кхы а дикагIа, кхы а хозагIа хилийта гIерт цига баха нах, хIаьта цу гIулакха цар шоай хьинар ца кходеш къа а хьег.

Цун, Карабулака, колхозхойи болхлойи, инженераш, техникаш а гIулаккхера нах а ба дошо фонд лоархIараш. Тха мехкдаьттахоша хьаьрг лархIа мегаргйолаш я шоай тайпара, беррига мехка лоархIамерча оборудоване образецаш. Укхаза цхьа моллагIча тайпара болх бе Iемабац нах. ПлагIанови заданешка теркалду: мел мехкдаьттеи гази даьккхад, мел бурув техал, скважинаш яьхай, болх беш мел техникаши болхлойи ба, цар квалификаци.

Укхаза доацаш цхьа хIама дац — энтузиазм, айдена хьинар, Даьхенна шоашкара къахьегама совгIат дала безам хилар. Уж дерригa хIамаш цхьана хьайийцача, цар йиш хулийтаргья нийслагIча пятилетка къоастамбеш дола шу ханал хьалха чакхдаккха.

Цунца цхьана из хургба тха башха-дикача наьха хьал-торо тоаргахьа, болхлой поселок Карабулак ондаяккхаргахьеи хозъяргахьеи баьккха цхьаькха цхьа гIа.

С. АЖИГОВ,
Карабулакски поселкови Совета исполкома председателa заместитель.

ДИКА КЪАХЬЕГАШ БА ТРАНСПОРТНИКАШ

Укх шера тIаийца социалистически декхараш дика кхоачашдеш хьайоагIа Нохч-ГIалгIай транспортни управлене № 1737 йолча автоколонна коллектив.

Хьалхарча квартала план тIехкхоачашъяьй. Планал совгIа дIа-хьа бихьаб 22,5 эзар тонн халкъа боахама мухь. ХIара денна дикагIа кхоачашду торговлен обществени кхачани организацей хьашташ.

Социалистически яхье яьнача 15 бригадана юкъе хьалхара моттиг яьккхай коммуниста Савелов Александр Семеновича кулгалдеча № 1 йолча бригада коллективо.

Дика толамаш доахаш хьайоагIа коммуниста Костенко Анатолий Семеновича кулгалдеча автоотряда коллектив а. Барттайна къахьегаш ба цу коллективе эрсий, нохчий, эрмалой, гIалгIай. Коллектива дикагIболча водителех ба И. Александров, С. Темурзиев, Ю. Нагопетян, Х. Исаков, иштта кхыбараш а.

Предприяте кулгалхой, партийни, профсоюзни, комсомольски организацеш шоай беррига низ тIабахийта къахьегаш ба коллектива хьалхашка латта производственни декхараш толамца кхоачашдара.

Хьалхарча квартала итогех хьалхара моттиги карара кара тела ЦIе байракхи хьожаяьй № 1737 йолча автоколонна коллективана. Из республикански сийлен Доска тIа дIаязъяьй. Цул совгIа, № 1737 йолча автоколонна коллектива балхах лаьца йола материалаш, из коллектив Нохч - ГIалгIай транспортни управлене дикагIчарех лаьрхIа, РСФСР автомобильни транспорта Министерства коллеге дIаяхьийтай.

М. ТАТРИЕВ,
Нохч - ГIалгIай транспортни управлене № 1737 йолча автоколонна начальника заместитель.

Дика хоамаш

Ерригсоюзни социалистически яхье а баьнна къахьегаш ба «Ингушский» совхоза хьайбаш леладераш. Укх шера хьалхарча квартале баьхача балха итогех хьалхара моттиг яьккхар № 3 йолча шурий-товарни ферма коллективо (бригадир Коригов Белан).

— Хьалхле дIа ца хецаш къахьегаш да тхо хIанз, — йоах ферма бригадира Б. Коригова.— Эггара хьалха рапорт деннад оаха ЦхьоалагIча мая сийна тIаийца социалистически декхараш толаме кхоачашдарах. Оаха Даьхенна дIаеннай 1400 центнер гаргга шура, вешта аьлча, паччахьалкхенга шура йохкара биъ бетта план 124 процент кхоачашъяьй.

Совхоза хьайбаш леладерашта юкъе яьржача яхье хьалхле лелаеш я доярка Пешхоева Нина. Ше леладеча доахах хIара Iаттагара 1100 килограмм шура яьккхай цо дIабахача биъ бетта. Цунна еннай карара кара луш йола цIе вымпели ахчан премии.

ШоллагIча моттиге я Картоева Анна. Ше Iунея деча доахах хIара Iаттагара хIанзле а 1000 килограмм совгIа шура яьккхай цо. Цунна а еннай ахчан преми.

Шоай декхараш сийленца кхоачашдаь дезду ЦхьоалагIа май ферма доякраша Коригова Белана, Картоева Дибас, Узиева Хадо, Дзарпова Дибихана, Медова Ледас, Евлоева Бакрата, кхычар.

Д. МУРАДОВ.

●

ЦхьоалагIча мая сийна кхоачашдар вахте эттача «Горскнефть» НГДУ мехкдаьттахоша керда толамаш доах хIара дийна. Цу доладелча доаз денна 4500 тонн «Iаьржа дошув» кхачадаьхад. Хьалхарча кварталера планага диллача дала 0,4 процент, хIаьта цу юкъа планал совгIа 20 эзар тонна продукци реализаци йий. Кхыдолча 127 эзар киловатт-сахьат электроэнергия.

Уж толамаш даха гергарча вIаштIехьдахарга социалистически нийса вIаштIехь а хьайта йола торонех дика пайда эцар балхы дерга.

Социалистически яхье хьалхе лелаю Данилек Евгений Митрофановича кулгалдеча шоллагIча РИТС-а мехкдаьттехоша.

Дика къахьег укхаза операторша Доценко Александра, Никольский Ивана, Авалов Ахьмада, Сетапов Георге, кхыча «1973 шера коммунистически къахьегар» яхача знакаш еннай царна.

Ц. РУСЛАНОВ.

●

ЦхьоалагIча мая сийна шоаш тIаийца социалистически декхараш толамца кхоачашдаь хилар рах тахан Даьхенга рапорт лу Малгобекски бурув деттача балхий управлене коллективо. План тIехкхоачашъяьй цу управлене болхлоша.

Из толам боаккхача шоашкара доагIаш дела дакъа юкъедихьар коммунисташ Г. Папхадзе, Х. Хамурзиев, И. Рубащенко, И. Галаев, А. Варламов керте латтача бурув деттарий бригадаша.

М. ДАСКИЕВ.

●

НийслагIча пятилетка дийлагIча шера тIаийца социалистически декхараш кхоачаш а деш, ЦхьоалагIча мая сийна башха дика къахьегама совгIат кийчдаьд «Октябрьнефть» мехкдаьттеи гази йоаккхача управлене коллективо. ХIанзле а Даьхенна дIаденнад 1722 тонн «Iаьржа дошув». Продукци яккхарга дIабода мах лохбара чотах вIаштIехьдаьннад планал совгIа пайда бе.

Массе хьоккхамех дикагIа толамаш даьхад хьалхарча районин инженерно - технологически служба промысловикаша. Укхаза белгалъяьннай Ананьев Анатоле бригада.

СССР Лакхехьарча Совете хургдолча хоржамий сийна къахьегама вахте а этта шоай толамаш дебадеш ба мехкдаьтта доахараш.

А. СИВКИН.

ХАЛКЪА ТЕШАМ БЕННАРАШ

(Инстедовлар. Долалур 1-ча оагIо тIа).

Собране хиннара массава раьза а волаш соцам бир № 668 йолча Ленински хоржамий округе гIолла Нохч-ГIалгIай АССР-ра СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа **Михалков Сергей Владимирович** кандидаталла оттаве.

Шоай хоржамашта хьалхарча собране вIашагIкхийттача Назрановски района «Октябра 40 шу» совхоза къахьегамхоша СССР Лакхехьарча Совета депутаталла харжа кандидат оттавир.

Собрани хьайнйллар совхоза парткома секретара Х. К. Арсакова.

Къамаьл дьча № 1 йолча ферма бригадира М. А. Албакова шоай совхоза коллектива цIерагIа предложени лу № 417 йолча Сунженски хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета Союза Совете депутаталла харжа толашагIйола доярка Зина Тагировна Даурбекова кандидаталла оттае. Балха а общественни вахаре а даим хьалха йолаш къайоагIа З. Т. Даурбекова.

М. А. Албакова предложене хьаллоацаш къамаьлаш дир укхаза болхлочо Т. А. Баркинхоевас, Долакх - Юртарча лохьерча школа хьехархочо З. Д. Гатаговас, совхоза директора А. Д. Дзейгова, трактериста Р. Д. Евлоева.

Собране доакъашхоша массавь раьза волаш соцам бир № 417 йолча Сунженски хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета Союза Совета депутаталла харжа **Даурбекова Зина Тагировна** кандидаталла оттае.

Шоай хоржамашта хьалхарча собране вIашагIкхийттача Урус - Мартановски района Мичурина цIерагIча совхоза къахьегамхоша дийцар № 7 йолча Грозненски хоржамий округе гIолла РСФСР-ра СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа инарал - полковник Герасимов Иван Александрович кандидаталла оттавеш грозненски «Автоспецоборудование» завода коллективон № 677 йолча Урус - Мартановски хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа Умхаджаева Малика Салаудиновна кандидаталла оттаеш «Горец» совхоза коллективон яь предложенеш хьаллацара дош.

Собране хиннараша массава раьза а волаш соцам бир СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа кандидаташ беш И. А. Герасимовен М. С. Умхаджиевайн кандидатураш хьаллаца.

• • •

Хоржамашта хьалхарча окружной совещанешкара

Политически хьинар чIоагIа айденнача хьале дIайолаенчай республике окружной совещанеш.

Укх деношка Ленина цIерагIча культура Двореце вIашагIкхийттабар СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета Нохч-ГIалгIай АССР-ра хоржамаш дара № 669 йолча Заводской хоржамий округе чуйоагIача къахьегама коллективай, партийни, профсоюзни организацей вэкалаш.

Гулбеннараш чIоагIа, дегаш айденна а, болаш совещане сийлен президиуме хорж КПСС ЦК Политбюро КПСС ЦК Генеральни секретарь Леонид Ильич Брежнев керте а волаш.

Къамаьл де дош лу Грозненски химкомбината аппаратчицана И. Ф. Юровских.

— Тха комбината коллективо ший хоржамашта хьалхарча собране массава раьза а волаш соцам бир № 669 йолча Заводской хоржамий округе гIолла Нохч - ГIалгIай АССР-ра СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа КПСС ЦК Генеральни секретарь Брежнев Леонид Ильич тха комбината хьалха латта болхло, № 12 йолча цеха аппаратчица Черкунова Лидия Кузьминичнан кандидаталла оттабе.

— Ший беррига низ, кхетам, партийнии паччахьалкхени балха йоккха опыт Леонид Ильич Брежнева халкъа вахар тоадара дIател — йоах оратора. — ГIорваьнача политически паччахьалкхени деятела уллув тха комбината болхлочун кандидатура латтаро вайга дика хьагойт советски демократи бокъонца вахаре кхоачашъеш йолга.

Л. И. Брежневен Л. К. Черкуновайн кандидатураш хьаллоацаш къамаьлаш дир укхаза ТЭЦ-2 электромонтера - релейщика Л. А. Семыкина, ГрозНИИ отдела заведующе, техническн Iилмай кандидата С. Хаджиева, Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода оператора гIоччо М. Д. Ткачевас, ВЛКСМ Заводской райкома хьалхарча секретара А. П. Енина, «Грознефтехимзаводы» объединене медсанчаста лора В. А. Хажалиева.

Совещане доакъашхоша чIоагIа раьза хинна хьаллацар № 669 йолча Заводской хоржамий округе гIолла Нохч-ГIалгIай АССР-ра СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета депутаталла харжа Брежнев Леонид Ильич Черкунова Лидия Кузьминичнан кандидаталла оттабеш яь предложени.

№ 669 йолча Заводской хоржамий округе гIолла СССР Лакхехьарча Совета депутаталла харжар дукхьа баллотироваться дара Л. И. Брежневгарен Черкуновайгарен раьза хилар дийхар совещане доакъашхоша.

КЪОНА КОММУНИСТ

«Ший сибатах эхь дар цунна во хилча» оал вайнаха кустдолаш волча сагах. Дукхача шерашка зем баьккха, техка аьнна да уж дешаш, цхьан наггахьча моттигагара дIайиккхача, иштта хуландаь аьнна а да.

Ковтун Галях ала мегаргда из. Шийца балха болча новкъосташта езаш а цар лоархIаш а йоI я Галя. Iимерза, сабаре, эздий гIулакх долаш, низкъала ца хеташ шийтара эша гIо де кийча йолаш хилара дег чу йижай из царна.

Итт класс яьккхача, ше дIахо дергдар къоастадаь яр Ковтун: зIамига йолча хана дезз шийна дукхадезаденна хIама Iомаде — баркъаш тега Iомале Грозненски 26-ча профессионально-технически училище деша яхар из. Иштта баьккхар Галяс ше хержа професси каравзаяра новкъа эттара хьалхара гIа.

Цига дийша яьлча, из балха йода Грозненски швейно-производственни объединене № 1 йолча цехе. Дукха ха ялалехь белгалйоал хIама хьадара тIера йола, ший болх дукха беза къона йоI. Атта хилар цун бригадира Бондаренко Нина Павловнайна Ковтун балхах дIаккхетае — цкъа аьннар юха кердадаха дийзанзар цун.

ХIана цехе беш бола цхьаккха болх бац цунна дика бе ца ховш: пхьош дIатега дезе, кач, чопилгаш дIадогIа дезе... — моллагIа шаьрра хьадулу цунга. Эттара лоархIамегIа дола балхаш цехе кхоачашдерех цаI я из.

Берий баркъаш деча цу коллективо йоккха котало яьккхар укх шера: цун продукцена дикала паччахьалкхен Знак елар. Из дика хIама карагIдоалача кIезига дакъа лаьцадац Ковтуна а.

«Са болх, са гIулакх лертIа лийлачахь наха-м шоай хьаштдар дудалара, цар бала-м бацар сога» яха уйла ярех яц къона коммунист Галя. ТIаккха-м из езарг а яцар цунца смене бараштa, цо болх дика бора аьнна, тIаккха-м из коммунист а яцар. Цо дог раьза долаш дIайоваийт ший балха говзал, новкъостал ду керда балха эттача мехкарашта. Комсомолкаш Морозова Оля, Матаева Малика цои комсомола XVII-ча съезда делегата Молочкова Наташаси гIо деш производстве хьалха латта, общественни вахара юкъе хьинаре дакъа лоаца нах а хинна дIаэттар.

Ковтуна боккха общественни болх а бу. Из цеха комсомольски организаце секретарь я. Цо комсомолкаш оарцагIбоах паччахьалкхен план а тIайица социалистически декхараш а кхоачашдара, цар цеха общественни вахара юкъе хьинаре дакъа лацара, мехка хулаш йола йоккха событи дикача толамаща белгалъяккхара. Дикача къахьегама совгIаташца накъабаьхкар комсомолкаши комсомоле боаца мехкарийи I-ча Майна.

Цо интернациональни кхетам лу дукхача къамех — эрсех, нохчех, гIалгIаех, кхычарех болча мехкарашта, къамий ленински доттагIала уйлаш йоаржаю.

Ханал хьалха кхоачашйир пятилетка дийлагIча, къоастамбеча шера цхьоалагIча квартала план цеха коллективо. Иштта дика кхоачашъяьй апрель бетта а бIарчча хьанйцача бить бетта а заданеш. Уж хIамаш карагIдувлача кIезига дакъа лаьцадац Ковтун Галяс ше а из керте латтача комсомолкаша а.

Цар шерра йоаржаяьй комсомола В. И. Ленина цIи лелаю 50 шу дизара толамашца накъадахара йола социалистически яхь.

Ковтун шийна карагIдаьннарех кхоачамбаь Iерех яц. Цо ший заманца боах гIа, нийсархойл тIехьа ца йиса гIерт. Доккхий производственни общественни балхаш деш йоллашехь я. Галяй кхув ший балха говзал а образовани а лакхъе. Из заочно деша ягIа Одесски технологически техникуме.

Коммунистически парте, В. И. Ленина идеалашта тешаме, адамий сийрдача кхоанега — коммунизмага вай беча новкъа бIубенна гIа боахаш йода къона коммунист Ковтун Галя. Иштта я вай заман йоI, советски йоI.

Ю. ЮСУПОВ.

СУРТА ТIА: Ковтун Галя.
И. ПЛИЕВА сурт.

ХIАРАВАР ЯХЬЕ ВАЛИЙТАРА

Тха района къахьегамхоша 1974 шера лакха социалистически декхараш тIаийцад. Уж лерхIаш ба продукцена реализаци яра план 25 декабрь тIакхоачаш кхоачаш а еш, йоагIачул совгIа 397 эзар сома маьха продукци паччахьалкхенга йоккха. Юрта боахама къахьегамхоша дош деннад 35 эзар тонн ялат, 1200 тонн дулх, 4790 тонн шура яккха.

Вай белгалъяьхараш района социалистически декхаращцара керттера пункташ мара яц, бакъда, цар а вайга къаьгга хьагойт республика план кхоачашъеча тха района къахьегамхой дикка дакъа юкъедакъа дезаш болга. Промышленни предприятейи совхозийи балха лоархIам бара керттера этап хьэтIэттa еце а хьалхарча квартала итогашка хьежача гуш да шоашта хьалхашка увтта декхараш тха дукхагIйола коллективаш толамца кхоачашдеш йолга.

Хьалхарча кхаь бетта района хьайбаш лeладераш тIагIертта къахьегаш хиннаб: дулх дохкара план 120 процент кхоачашъяьй, шура—108 процент, фуаш — 101 процент. Из декхар кхоачашдеча дика камаьхал йоалаш къахьийгад «Октябра 40 шу» совхоза, «Экажевский» совхоза Iаьлий - Юртарча отделене ферма коллективаша. Бетта - бетта шоай заданеш кхоачашъеш ба «Электроинструмент» завода, мельзавода, хлебозавода, райпо къахьегамхой.

Цхьабакъда района къахьегамхоша шоаш тIаийца социалистически декхараш кхоачашдеча доаха толамаш кхы а лакхагIа хургдар, нагахьа санна тха ерригача коллективаша из гIулакх цхьатарра бехктоккхаме хеташ кхоачашдоре. Района юкъара хьоккхамаш эшаду шоай план укх тIеххьарча хана кхоачаш ца яьча трикотажни фабрика, кирпични завода, автотранспортни предприяте, ремстройучастка.

Хьалхарча квартале цхьайолча коллективаша шоай балха нийсдалийта кхоачамбоацараш дIадахарца, социалистически декхараш кхоачашдара керда резерваш хьагучаяхарца, кхаш леладерашта, фермай къахьегамхошта юкъе социалистически яхь шерагIа йоаржаярца дувзаденна декхараш дийцар оаха дукха ха йоацаш хиннача профсоюза моттигерча комитетийи профсоюза райкомийи председателий районни совещане. Цига цIаьккха а белгалдаьккхар парте тешаме гIонча йолча советски профсоюзаша наха юкъе шерра социалистически яхьах йола ленински идеяш йоаржае еза, аьнна. Уж декхарийла я партийни, комсомольски организацешца цхьана хIара предприяте, боахамо, участка, бригада тIаийца социалистически декхараш а, встречни планаш а кхоачашъелга Iалашде, къаьст-къаьстача творчески планах къахьегилга, наставничество лелаелга, резервай общественни хьажараш чакхдоахилга, мастерий конкурсаш елга санна йола дикан тIехьа шоайла вIаши лоаттабеча къовсама формаш дIахо дегIаккхувла.

Назрановски района къахьегамхоша Къилбаседа - ХIирий республика Пригородни районаца социалистически яхь лелаяра договор оттадаьд. Оаха тIаийцача социалистически декхаращца вIаши нийсдича дикка эргаш да тха лоалахоша де лерхIар. Уж дага ба хIара гектара тIара 35 центнер кIа, 180 центнер коартол, 140 центнер баьцадаараш чуда, хIаьта наьсархоша дош деннад хIара гектара тIа 22,5 центнер ка бола ялат, 100 центнер коартол, 119 центнер баьцадаараш кхедергда, аьнна.

Цу цифраша хьагойт тха районашка цхьатарра Iалама хьалаши техникеи яле а тха лоалахой хьокхамаш дикка лакхагIа долга. Цудухьа ин. Албогачиев, Кодзоев, Гадиев, иштта кхыбараш санна бола тха производстве хьалха латтараш Пригородни района цIи хезаче къахьегамхошта карагIдаьнначунга кхача гIерташ ба. Ялата, хьажкIай, коартолий лакха хьокхамаш кхедеча лоалахой толашагIйола опыт йовзеи, хIаравар из ший балха юкъеяхьа гIортаргволеи хьалаш Iалашделга партийнии профсоюзнии организацей декхар да. ХIаьта тха тхоай а ба къаьст-къаьста говза кхаш леладераши опыт йола фермай болхлойи меттел бIарчча хьалха латта коллективаш а. Царна карагIдаьннар а районе шерра доаржадара мел эшар да гIерт тхо партийни организацей кулгалца.

Укх тIеххьарча хана дукхагIа теркам тIаухийт оаха коллективай балха итогаш хан-ханнахьа яра, уж шерра дIайовзийтара, котбаьннараш боагIача тайпара белгалбахара. Из оахоша деча хана социалистически яхь лелаяр гIулакх хетарах моттийтен лелоргдоацаш болх вIаштIехьбаккха гIерт.

А. ДЖАНДИГОВ,
Назрановски райсовпрофа председатель.

Къоначаръ совгIат

ВЛКСМ XVII съездо болх беча деношка къаьстта дика къахьийгад Грозненски локомотивни депо комсомольско - кагирхой колонна коллективо.

Тепловозий къонача водителаша шу доладелча гIоне 250 беза мухь тIабола состав дIа-хьа йигай, нормал совгIа цар дIа-юха бихьаб 100 эзар тонн халкъбоахама мухь, кходаьд 90 тонн дизельни доагор.

Социалистически яхье хьалха латтачарех я машиниста Селеджиев Бориса, Саркисов Рубена, Колесников Анатоле, Беликов Вячеслава кулгалдеш йола локомотивни бригадаш.

Укх деношка дика хоам кхаьчаб Стояльцев Виктор Ивановича кулгалдеча комсомольско-кагирхой колонна коллективага: хьалхарча кварталагIа баьча балхах социалистически яхье хьалхара моттиг хьожаяьй цунна. ХIаьта В. И. Стояльцевна «Сийдола машиннаькъахо» яха значок еннай.

Л. ГЕОРГИЕВ.

«ЦIЕЧА ШОАТТДЕН» ИТОГАШ

Къахьегамхоша хьинар айденна къахьегаш, хьинарерча къахьегама цIей хинна чакхдаьлар Грозне Ерригсоюзни коммунистически субботник. Болх дIаболабалехьа дукххача наха дакъа а лоацаш митингаш хилар, вIашагIбеттабелар къахьегама ветеранашцей пионерашцей локхаш оркестр а йолаш. Заводашка, фабрикашка гIишлошъеча, кхыча организацешка хьинар айдаь къахьегаш хилар болхлой. Цу гIулакха дика новкъостал хилар коммунистически субботник чакхдаккхара вIашагIъехка хиннача лаьрххIа йолча штабаша цуна дика кийчо ярах.

ДукхагIйолча коллективаша хьалхашка оттадаь декхар дар: «20-ча апреле цIаккха ца хиннача тайпара овсаре къахьега».

Из декхар толамца кхоачашдир. Городерча машинашъераша арахийцар 135 эзар совгIа сома маьха товарни продукци, хIаьта мехкдаьтта чакхдоахараша планал совгIа арахийцар бIаьш эзараш сомий маьха тайп - тайпара мехкдаьтта продукташ.

Къаьстта чIоагIа хьинар айденна къахьегаш хилар грозненцаш 20-ча апреле. Масала, СМУ-4 Социалистически Къахьегама Турпала Хаджиев Шамсудина кулгалдеча комплексни бригадас ГрозНИИ коллективана 125 квартирни цIа хьалдеча дийнахьара норма 160 процент кхоачашйир. Салтымурадова кулгалдеча комсомольско - кагирхой малярий бригадас смении норма 165 процент кхоачашйир. А. Шерипова цIерагIча мехкдаьтта чакхдоахача заводе ремонт йир 20 насоса, хьагул а даь дIаделар 15 тонн тиша аьшк, вIашагIъехкар электрооборудоване 600 позицеш.

Хьинар айденна къахьийгар бурув детта мастер, коммунист В. Г. Черненко керте латтача «Межхребтови-3» яха тIехкIоарга скважина йоаккхача бригадас коммунистически субботник долча дийнахьа. Дика къахьийгар радиоприемникий корпусаш вIашагIъехкача К. А. Амерхановас кулгалдеча бригадас, арахеца продукци тIахдика а йолаш смении норма 189 процент кхоачашйир цо.

Локомотивни депо машинисташа субботника чотах дIаюха йигар 86 поезд, ремонт йир 10 тепловоза, пятилетка фонда юкъедихьар цар 1150 сом. Вагонникаша ремонт йир 75 вагона, йила цIенйир 500 цистерна. Грозненски газ чакхйоалача завода шоллагIа аргIа хьалъеча къахьегаш хилар болгарски болхлойи специалисташи. Цар нийслагIча пятилетка фонда юкъедихьар 930 сом.

Цу дийнахьа 450 совгIа инженери техники станокаш тIеш машинаш тIеш болх беш хилар. Пенсе а баха салоIаш бола къахьегама дукха ветеранаш баьккар города предприятешка болх бе, хьинар айденна къа а хьийгар цар. Коммунистически субботнике дакъа лоацаш хилар 70 эзар саг, царех 44 эзар болхло предприяте къахьегаш хилар.

Производственни коллективаша цу дийнахьа арахийцар кхо миллион сома маьха продукци. Цу дакъе коммунистически субботнике дакъа лоацаш хиннараша арахийцар 645 эзар сома маьха товарни продукци. Шоаш даьккха 110 эзар сом пятилетка фонда юкъедихьар цар.

1974 шерара субботник чакхдаьннадац. 150 эзар совгIа городе баха нах, керттерча дакъе гIишлонхой, иштта улицаш, гIашлой наькъаш, предприятей ковнаш, царна гонахьара моттигаш цIенъеш лостамбе безаш хинна нах субботнике ара ца боалаш бисар чIоагIа догIа делхаш хилара. Къахьегама цIей дIахо хьош да.

Коммунистически субботник дара йола городской штаб.

ТОАДАЬЧА ЛАЬТТА ДИКА ФУ ДУЖ

ФОТОРЕПОРТАЖ

Сабелгало яьннача хана наьха гIараша машиний таташи хозар Хамхоев Махье кулгалдеча «Ингушский» совхоза цхьоалагIча отделене тракторно - кхаш леладеча бригадэ. Укх шера цхьа эзар гектар гаргга бIаьсган юхье юв культураш дIае езаш ба цу отделене кхаш леладераш. Соахкарчул дукхагIа ялат даккха дош деннача цар гурахье зяба лаьгта аьхар. Гурахьа а лаьттан букъ тIара лоа даша дIадоалаше бIаьсти а удобренеш тайсар. Оассра духьала шозза культиваци яь, шозза маккхаш даьха тIоадал соцаеш кийчдаь да отделене лаьтта.

Массайтта шу да цу кхашка Барханоев Ахьмад - Хана, Хидиров Джабраила шоай агрегаташ лелаю. ХIаьта укх шера царна тIадиллад бIаьсти юв культураш дIаювлга. Дика лоархIабу уж шоай декхарех. ЦхьоалагIча мая сийна къахьегама вахте этта доккхий толамаш доах цар.

Отделене кхашка культураш дIае дийнахьа диъ агрегат арайоал. ХIара механизатора цаI ах-шит норма ю.

— Цунца цхьана боккха теркам тIабохийт оаха ялат дика дIадера, — йоах тракториста Барханоев Ахьмада.

Кха кхоачалуча шин оагIорахьа фу тIадолаш лафетиш латт. Уж лелаеча трактористех тийша а дукха да. Дика къахьегарца белгалваьннав фу хьатIацвза тракторист Гурашев Махьмад. Хьинаре къахьег сеялкашка фу чудехкача Яндиева Лоле.

— Оаха укх шера дIадув фу дика да, хIаьта юкъе нуьхаш йоацаш цIена а да, — йоах отделене агронома Албаков Мухьмада. — Из боккхача лоархIаме да, хIана аьлча, цIена, калиброванни фу йовкъаш юсиргйоацаш хийцца лаьтта дуж.

ХIанзле бархI бIаь совгIа гектара тIа бIаьсти юв культураш дIайийнай механизатораша.

— Пятилетка дийлагIча шера 9000 центнер хьажкIаш, 2580 центнер гидуаргаш, 2500 центнер шекара свекла, кхийола культураш яха декхараш тIаийцад оаха. — Уж толамца кхоачашдара мел эша хьалаш долаш да, — йоах отделене управляюще.

Т. АРЧАКОВ.

СУРТАШ ТIА: (лакхе) кха юхье сначa сеялка чу фу чудохкаш йоалл Яндиева Лоли, (юкъе) отделене агроном (аьрдехьа) М. Албакови тракторист А. Барханоеви раьза ба фуна, (лохехьа) трактористаш фу дIадувш ба.

Автора сурташ.

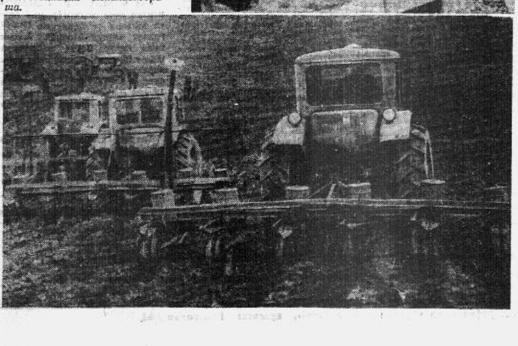

Советски Союза къахьегамхой! ТIагIертте къовсам лоаттабе социалистически экономика—Даьхен низеи халкъа хьал-торо хадданза лакхъяреи лард дIахо айяр духьа!

(КПСС ЦК ТIахьехамаш тIара).

ЮРТА ЛАЬРХIА

Грозненски ремонтно-механически завода коллективо дикка новкъостал ду юртарча къахьегамхошта а.

Завода партийни бюрос шефски новкъостал дара оттаяь мероприятеш кхоачашъеш я ДIадахача 1973 шера колхозаштеи совхозаштеи эшаш йола тайп - тайпара 24 эзар сома маьха 62 емкость йир оаха. Хьайир 1200 сом мах бола шушаши банкаши юлаш йола машина, 3 эзар сома маьха коа тIарча оалхазарий фабрикана хий дIоахде эшаш дола доккхий яьш, иштта хьайбай фермашта эша кхыйола оборудовани а. Цул совгIа, бIарчча бетта «Родина» яхача совхозе сомаши баьцадаараши чуэцаш хилар 20 саг, 10 саг 15 дийнахьа коартол чуэцаш хилар. Хьувкъам чуйица баллалца транспортаца а новкъостал дир юртахошта тха предприяте.

Республика юртбоахама 1973 шера тха заводо дерригa дIалаьрхIача 176 эзар сома маьха новкъостал дир.

Укх шера хьалхарча квартале дIадахача шера е йолаяь тайп-тайпара металлоконструкцеш кийчъяьй завода коллективо шефство леладеш йолча Шалински района «Джалка» яхача совхоза. Уж я юртбоахама техника лоаттае еза кхоаленаш, хьайбай фермашта, коа тIарча оалхазарий фабрикашта эшаш йола нийш, маьхкаш. Совхоза механически мастерской станокашта эшаш йола запасни оатхалаш, резецаш, электродаш, кхыйола инструмент еннай заводо.

Л. ХАЖИЕВ,
Грозненски ремонтно - механически завода партбюро секретарь.

БУРУВ ДЕТТАРИЙ ДОШ ЧIОАГIА ДА

КПСС XXIV съезда решенеш кхоачаш а еш дIадахача шера план ханал хьалха кхоачашйир Малгобекски бурув тохара балхий управлене бурув деттараша.

Партега, советски халкъага КПСС ЦК даь Кхайкарал чIоагIа раьза хинна хьаллаьцача тха управлене бурувдеттараша социалистически яхь кхы а шерагIа йоаржаяьй пятилеткa къоастамбеча шера. Массадолча технико - экономически хьокхамий задани толамца кхоачашъеш хьайоагIа тха коллектив.

Бурув тохара техникеи технологии дIахо эргаяккхарах, скважинаш теххарах, бурув тохара сухал лакхъярах, ханал хьалха, 22 декабре кхоачашйир оаха дIадахача шера план. Бурув тохарга дIабода мах лохбарах паччахьалкхенна боккха пайда бир.

КарагIдаьнначох кхоачамбаь а ца Iеш, укх шера плани тIаийца социалистически декхараши ханал хьалха кхоачашдара шерра социалистически яхь йоаржаяьй бурувдеттараша. Тахан цхьоалагIа май дездеча дийнахьа уж ала йиш йолаш ба шоай деша дай ба аьнна. Дерригача технико-экономически хьокхамий хьалхарча квартала плани тIаийца социалистически декхараши ханал хьалха кхоачашдаьд цар. Бурув тохара хьалхарча кхаь бетта план 133,4 процент кхоачашъяьй цар. ПланагIа 4990 метр бурув тоха дезача цар техар 6659 метр бурув.

Скважинаш йоахача бурув тохара технологии къахьегам вIаштIехьбаккхари тоадарах бетта цхьан станокаца бурув тохара сухал 269 метрга кхоачаяьй, планагIа хила езаш хиннар 147 метр мара йоацача. Скважинаш эксплуатаце дIаялара задани а толамца кхоачашъяьй.

Укх шера хьалхарча квартале къахьегама овсарле планагIа лаьрхIачул 33 проценти балха ханах пайда эцар 11,9 проценти лакхденнад. Пайда ца эцаш дIаухийташ хинна ха соахка хьалхарча квартале хинначул 50 процент кIезигъеннай. Бурув тохарга дIабода мах лохбарах паччахьалкхенна кходаьд 7 эзар сом. ПланагIа лаьрхIачул совгIа паччахьалкхенна баь пайда 87 эзар сом да.

Ши-шегIа хьахиннадац уж. Цун керттердар да къахьегач кхетамца вIаштIехьбаккхар, берригача бурувдеттараша, кхыча профессеех болча болхлоша хьинар кхо ца деш къахьегар.

Хьалхарча квартале бацихадика толамаш дахарах тха коллективана еннай КПСС Малгобекски горкомеи горисполкомеи карара кара тела Цlе байракх. Иштта деза совгIат даккха тха вIаштIехьдаьлар цхьа дезал санна барттайна, эше дIа-юха новкъостал деш, дикагIйола опыт шерра дIа-юха йоаржаеш тха бригадаша къахьегарах. Управленерча ялх бригадас дикка тIехкхоачашйир хьалхарча квартала задани. Бурув тохарга дIабода мах лохбарах цар кхаь бетта паччахьалкхенна кходир 331 эзар сом.

Укхаза къаьстта дика къахьегарца белгалъяьнна я Г. Г. Папхадзе керте латтача № 996 йолча буровой коллектив. Цо бурув тохара кхаь бетта задани 115,3 процент кхоачашйир, бурув тохарга дIабола мах лохбарах кходир 49,1 эзар сом. Яхье хьалхара моттиг яккхарах цунна елар УБР кулгалхоша, профсоюза группкома комитета карара кара тела Цlе байракх. Иштта дика къахьегаш я бурув детта мастераш И. И. Галаев, А. С. Варламов керте латта бригадаш. Шоай новкъостaшта хьоккхам телаш хьинаре къахьег бурув деттараша А. И. Гайворонске, Ш. Эсмурзиева, Я. И. Мусаева, бурувдеттарий гIоьчаша М. М. Цечоева, Н. Боронецке, кхычар.

Бурув деттарий болх дика дIабахийтара доккха новкъостал дир вышкомонтажникаша, производства гIонна йолча звеньяй коллективаша. Вышкомонтажникаша ханал хьалха чакхдоах гIишлоймонтажни балхаш. Ши буровой хьалъеча цар кхоьъ ха итт ди хилар. Цу итт дийнахьа бурув тохаш хилар лаьттан ченаш техкараш. ДикагIйолча вышкомонтажникех лоархIаш ба Ганижев, Иванчук, Хангиреев, кхыбараш.

Тха управленерча беррига бурув деттараша дика кхетаду мехкдаьтта запасаш дукхагIа хилийтара шоашта хьалхашка латта декхараш бехктоккхаме хилар. Царех тийша да «Малгобек — Вознесенски», «Къилбаседа-Малгобек» яхача моттигашка мелови тIоанашка, иштта Харбижи яхача юрски тIоанашка мехкдаьтта доалл е даллац хар. Из сихагIа хар боккхача лоархIаме да малгобекски мехкдаьттахошта. Укх шера юххьаща денз бурув деттараша доахача толамаша къаьгга хьахьокх бурув деттараша уж декхараш толамца кхоачашдергхилар.

Уж декхараш кхоачашдеча дукха халонаш нийслу тха бурув деттарашта. Ханнахьа хьакхачаш обсадни турбаш, устьеви оборудовани, кхыяраш. Цул совгIа авареш еш, е балха тIа брак еш моттигаш нийслу. Уж кхоачамбоацараш дIа а доахаш кхы а дикагIа тоабе лерхI оаха тхоай болх.

ЦхьоалагIча майна сийленца накъа а боагIаш бить бетта план а тIеххкхоачашъяьй оаха. Тхоай толамаш кхы лох ца долийташ, кхы тIа а хьинар айдаь къахьегаш толамца чакхдаккха лерхI оаха пятилетка къоастамбеш дола шу.

С. ТЕМИРАЕВ,
Малгобекски бурув тохара балхий управлене начальник.

Кердадараш

Цхьакха институт хаьелл

ВАЙ республикан арахьа а тlехь дика йовзаш я «Нефтехимавтомат» яхача Iилманитохкамен проектнин институтa Грозненски филиале продукци.

Хlанз филиала коллективо хьаю мехкдаьтта чакхдоахачен мехкдаьтта химически промышленноста, катализаторни производства, цементин промышленноста эша управлене автоматически системаш, иштта цо арахец микробиологически промышленноста лаьрхlа «АСУ» (лоацца иштта оал управлене автоматически системах). Укхаза бегалдаккха деза, вай филиал цу проблемах болх бечарех мехка цаl маоа йоацилга.

Шийна теркам тlаозаш я химико - фармацевтически промышленностана лаьрхlа хьаеча «АСУ» проект. СССР Iилмай Академе задакех кхы цхьаькха «АСУ» хьае йолаеннай филиала коллектив.

Эггара дикагlа йолча хlанзарча аппаратураца Iалашбеш ба «Нефтехимавтомат» яхача института филиала технически боахам. Шоай низаца хьалъяьй укхаза «къаькъалерча» вычислительни машинашта лаьрхlа корпус. Дlаоттаяь цхьа машина болх беш я, вож — укх деношка дlаоттаяь яргья.

Хlанз филиале болх беш ва 600 совгlа саг — уж ба Грозненски мехкдаьтта, Московски, Ленинградски, Одесски, Харьковски институташ яьха нах.

Шерагара - шерага дукхагlа хул филиало кхоачаждеш дола Iилман-тохкама балхаш. Масала, 1972 шера цо кхоачашдир 1 млн. 100 эзар сома мaьха балхаш, 1973 шера — 1 млн. 600 эзар сома, хlаьта укх шера хьаде лерхl 1 млн. 840 эзар сома мaьха Iилман - тохкама балхаш.

Тlа - тlа болх апсамбоалаш хилар теркаме а ийца, укх шера филиала база тlа вай республике хьалъе лаьрхlад автоматика институт.

П. ПОПОВ.

Къона чемпион

Дукха ха йоаццаш городе Донецке хилар кагирхой кlалтохарах дакташ СССР-е хьалхае яккхара яхьаш. «Буревестник» яхача Ерригсеюзни студентий общества командаца цига дакъа лоаташ бар вай университете кийчбаь Нохч-ГIалгlайчен спортсменаш: № 49 йолча юкъерча школа дешархо Юнусов Iаьлеи № 25 йолча юкъерча школа дешархо Мамадаев Хьамзати.

Дошо майдилг а 75 килограммага кхоачаш дозал долча кагирхошта юкъе 1974 шерара чемпиона цlи а приз а яьккхар Юнусов Iаьлас.

Мамадаев Хьамзата яьккхар 70 килограм дозал долча къонача спортсменашта юкъе шоллагlа моттиги дото майдилги.

В. ЕЛФИМОВ.

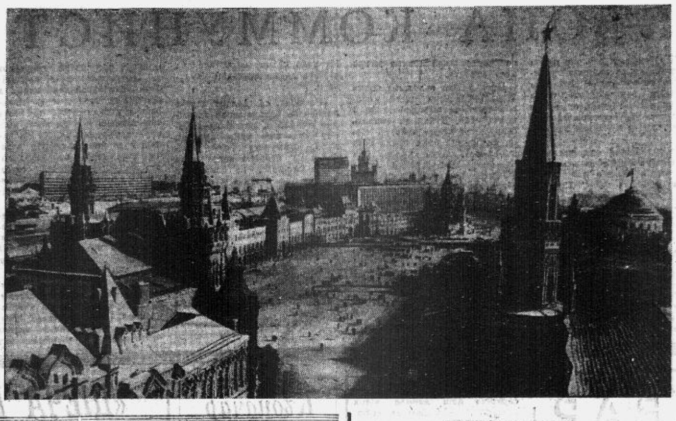

МОСКВА. ЦIЕ МАЙДА.

ТАСС фотохроника.

ЭРЗИ — АРАЮККЪЕРА МУЗЕЙ

Вай республика лоамашка дукха къаьнара памятникаш я. Царна юкъе къаьстта моттиг дlалоацаш я ЖIайрахьара гlалаш. Геттара дукха я уж Эрзи яхача юрта. ГуржегIа бодача тlонаькъа гаьна йоацаш Iармхи яхача курорта юкхе улл из юрт. Боккха художественни лоархlам болаш хиларах республика культура министерствас заказ а даь цигара гlалаш юхаметтаоттаяра проект яьй «Грозгипросельстрой» институто.

Миштай Эрзи тахан? Мишта хургья из гlалаш юхаметтаоттаьчул тlехьагlа? Iарм-хина аьттехьа боса улл Эрзи. Архитектурага хьежача, Iилмахой тохкамаша лерхlачох XV — XVIII бlаьшеренашка хьалъяь лерхl цига гlалаш. Царна юкъе дукха я нах чубахаш хиннараш. Цо гойт Эрзе истори кхы а гаьнагlарча ханара денз хьадоагlаш хилар.

Нохч - ГIалгlайчен лоамашкарча цу тайпарча юрташта юкъе, нах чубаха а тlема а гlалаш дукхагlа хиларца, йоккхагlчарех я Эрзи. Укхаза тахан а я 32 нах чубаха гlалаш, 7 вlов, царна гонахьа дукха малхара кашамаш, цlей дездеш хинна моттигаш, боса оагlонашка хlамаш дlаювш хинна кхаш да.

Юрт уллача моттиго, цига дукха тlема чlоагlаленаш хиларо, шийна тайпара говза уж дlаниисьяро гойт цхьан хана мозстагlа лозм чу ца валийтара йола низ бола чlоагlале из хиннилга.

Эрзерча гlалашка лаьрххlа хьежача бlаргагу къаьнара гlишлонхой вахара а тlема а гlирсаш хьалдара культура лакха йолаш хиннилга. Эггара хьалха белгалдаккха доагlа из юрт гонахьарча моттигаца дика дlатовш хилар. Лоаман хьалашка хьежжа я юрта план. Нах чубаха гlалаш лоравеш сана ягlа вlознаш. Уж ерригаш а къулбехьа чlожа Iочуйирза я. ЦаI, е массехк нах чубаха гlала вlовнаца вlашагlкхеташ хьахул шиь тайпара чlоагlаленаш. Хlаьта уж лоалахара хоам хьавца йиш йолаш, дика нийсъяь а я. Белгалъяьхай хиш лела моттигаш.

Дукхагlа а къаьнагlа а я нах чубаха гlалаш. Уж дукхагlча лаькъе чухийрца а еха а я. Царех цхьаккха а яц хьалхагlа ше хиннача беса. Ерригa гlалаш хи чурча тlоех етта я.

Боккхагlча лоархlаме я вlовнаш — тlема гlалаш. Царех йиъ хlанз а талханза бlаргча я. 26 метр лакха я уж. Укхаза деррига а — гlовнаш, пlенйовкъаш, тховнаш кхерах даьд. Тахан а саг цецвоаккх вlовнаш яьрий говзало. Чlоагlа нийса, айхха вlашкаоттийта ба укхаза хlара кхера. Дукха къайленаш я цу гlалашка. Тахан а вайна боккъонца ховш дац иштта лакха вlовнаш хьал мишта яьй, Iалаьмате доккхий тlой хьал мишта ийдаьд?

Эрзера къаьна гlирсаш хьалкъа историна, Iилмана боккхача лоархlаме да. Цудухьа лаьрхlад уж къаьна гlалаш юхаметтаоттае. Кийчъяьча проектах шоаш хьалха махиллара юха тоае лерхl шиь вlов, чlоагlдергда нах чубахаш хиннача гlалай пенаш, тоаергья гонахьара моттиг. Эггара хьалхарча лоархlаме да цига дlавaха лерттlа никъ буллилга. Из деррига кхоачашдара йола проект РСФСР культура министерстве а чlоагlъяь я. Из болх чакхбаккхара вай республика культура министерстве массехк шу хьалха вlашагlъеллай уж къаьна гlалаш юхаметтаоттаяра йола участок. Бекъда цо из шиь лоархlаме декхар кхоачашдара хlанззалца хьадаь хlама дац. Из лел горадашкарен юрташкарен объекташ тоэш.

Халуъа культура Iалаьмате боккхача лоархlаме гlулакх да массехк шу хьалха лаьрххlача тайпара Эрзера къаьна памятникаш юхаметтаоттадар. Цудухьа из сихагlа чакхдаккхара йоакхо е эза республика культура министерства а из болх чакхбаккха тlаднилача организацей а кулгалхоша. Царгара из дlадех таханарча хано, шер-шера совбоалаш болча туристаша. Уж цига дlабаха а цар эстетически кхетам совбоаккхаш хьажа а йиш йолаш хила еза лоамара къаьна исторически моттигаш. Цу гlулакха эггара сагатагlдар цига ичкъ буллилга да. Тlаккха мара вlаштlехьа хургдац проектах лаьрхlа вож балхаш кхоачашде а.

Ш. ЕВЛОЕВ,
проекта керттера архитектор.

ЛАКХАРЧА КУЛЬТУРА УЧИЛИЩЕ

Заводской районе В. И. Ленина цlерагlча культура Дворецa гаьна йоацаш, вlаштlардаьча доккхийча цlеношка, Iалаьмате хозача моттиге я № 9 йола лакхарча культура профессионально - технически училище.

Щена, лостам болаш да ков. Къаьстта хозду из гlа тохаш латтача гаьнаша, кlотаргаша, эизай клумбаша — Iана набарах сомадаьннача деррига Iаламо.

Эггара хьалха бlарг тlаотт дlачуводдача латтача училище вахара хетаяьча стенда. Коа а коридорашка а хьалтеха да тlехдика балха говзал караезаяран дешаран тlахьехаш, къахьегама боккхача лоархIамах йола лозунгаш. Деррига а гойт къахьегами дешари айхха вlашагlкхийттача беркате долга.

— 1946 шера денз къона болхлой кийчбеш я тха училище,—йоах училища директора Пицхелаури Михаил Александровича. — Цу хана денз из лоархlаме декхар кхоачашдеча йоккха опыт Iоаьяь тха коллективо. Гlишлонхой говзал караерзаяь 25 эзар гаргга саг араваьннав укхазара. Тха училища кийчбу Нохч-ГIалгlай гlишлон управлена эша къона болхлой. Кагирхоша укхаза караерзаю столярий, каменщикий, монтажникий, малярий, штукатурий, кхыболча гlишлонхой говзалаш.

Грозне а республике а цхьаккха моттиг яц училища хьалнача къахьегама наькъа тlа баьха гlишлонхой боацаш. Царех дукхахбараш ба хlанз шоаш йоккхийча коллективашта кулгалдеш, боккха общественни болх беш, кагирхошта кхетам, царна нийса вахара никъ луш.

Республикерча училищашта юкъе лелаеча социалистически яхье дика толамаш дахарах, кагирхой балха говзалашта Iомабара а коммунистически кхетамца кхебара а болх дика дlаоттабарах, халкъбоахама къона болхлой кийчбара декхараш дизза кхоачашдарах хlанзчул пхи шу хьалха лакхарча культура училище яха цlи яьккхай колективо. Цу хана денз из сийлахьа цlи дикача гlулакхаша бакъеш, кхы тlа а чlоагlъеш хьабоагlа училищера дешархой, хьехархой, мастераш.

Дог гlоздоаккхаш да укх тlехьарча хана республике керттерча къамех бола гlишлонхой кийчбара къаьстта чlоагlа йоакхо еш хилар. Хlанз укхаза гlишлонхой говзалаш караерзаеш барех 80 процент гаргга бараш нохчийн гlалгlайн кагий нах ба. Цо гойт къама болхлой класс кийчъяра бехктокхаме декхараш кхоачашдеча училища коллективо лоархlаме моттиг дlалоацилга.

Вlаши дукхабезаш, новкъостал деш, цхьоагlо йолаш барттайнача цхьан дезале дешаш а болх беш а ба нохчий, гlалгlай эрсий, эрмалой, украинцаш, гlумкий, белоруссаш, аварцаш, кхыбараш. Училища партийни, комсомольски организацеша, педколлективо шера - политически-кхетама болх лелабар бахьан цолаш вlаштlехьдаьннад тха иштта дика кагирхой интернациональни коллектив вlашагlйолла. Тайп-тайпарча формаех пайда а эцаш дукххача лостамех лелабу укхаза из лоархlаме болх. Каст-каста хул укхаза халкъий доттагlала хетаяь сайренаш, тlема а къахьегама а ветеранашца вlашагlкхетараш.

Укх тlехьарча шерашка белгала шеръеннай училища материально-дешара база. Таханарча декхараша дlадеххача тайпара болхлочун говзал караерзаяра мелъэшачунца Iалашъяь йоккхий, сийрда дешара кабинеташ а балха мастерскеш а я хlанз училище. Из бахьан долаш иттех шу хьалхачул шозза дукхагlа гlишлонхой кийчбу училище хlара шера.

Из деррига шоай низи хьаькъали ца кходеш итташ мастераша, хьехархоша хьинаре къахьегаш, кагирхошта дешари балха говзали Iомаяра деррига шоай вахар дlалуш хиларах хьахинна да. Царех ба воккхагlивола мастер А. П. Герасимов, дешара - производственни балха вола директора заместитель Д. Д. Грин, балха говзал Iомаю мастераш М. Х. Алихаджиев, Л. А. Носова, хьехархо В. М. Чекунова, кхы дукххабараш. Цар доккха лакъа доал училища толамех.

Къаьстта хьинар совдаьнна къахьег училища коллективо укх шера. Ерригача группашта юкъе шерра яьржай дикагlеи сихагlен балха говзал караерзаяра, юкъарча балха хьинарегlа дакъа лацара, дикагlа дешара, шоаш баха а деша а моттигаш цlена лелаяра йола социалистически яхь.

Цул совгlа ерригa училище я Москверча № 5 йолча профессионально-технически училищеца социалистически яхь лелаеш. Цунах доккха беркат доал шинна а оагlонна. Дукхха кердадар, балха пайданедар довзийташ чакхдаьлар соахка шоай Грознера доттагlий болча хьоашалгlа Москверча училища викалаш бахкар. Укх шера вай мохк фашизмал котбалара Цlей дездеш москвичаша хьоашалгlа бийхаб грозненцаш.

Цхьоалагlча Мая цlей тlа кхоачаш социалистически яхье дикагlа толамаш даьха группа цига гlоргйолаш яр группашта юкъера яхь. Укх деношка тlаийца декхараш кхоачашдарга хьежача, массарел дикагlа толамаш даьхача мастера Алихаджиев Махьмада каменщикий группо яьккхай из бокъо. Шиь группаца цхьана Москве дездергда цо сийлахьйоккхача котален Цlей.

Укх шерара бlаьстан цlей — l-гlа Май къаьстта йоккха дегаlоз йолаш лезду М. Алимхаджиева. Дукха ха йоацаш коммунистий мугlарашка хьаийцав из. Уличище хьалкхийна къона кулгалхо ва М. Алимхаджиев. Шиь керттера болх дика барца, училища вахаре хьинаре дакъа лацарца вовз из коллективе. Цудухьа по из лоархlа а лоархl, сий а ду.

— Хlанз хеттача беса дика вlаштlехьбаьннабац тха болх, — йоах тхо вlашагlкъасташ директора, — юкъера дешар Iомадергдолаш эргаяккха яц оаха училище. Из гlулакх оаха чакхдаккха лерхl 1975 шу чакхдоалаш. Цхьабакъда, хlанз сайрийнарча школе шоай дешар дlахохьо тха курсанташа.

Итт шу да Пицхелаури Михаил Александрович укхаза директор вола. Из дика кулгалхо хилара белгало я барттайна, цхоагlо йола, кагирхошпара болх дика бовзаш а лелабеш а йола коллектив вlашагlйоллар.

А. БАСИЕВ.

М.-С. ЫЛИЕВ.

МАЙ

Цlе Байракхаш кура лест,
Лаьчай ткъамаш хиина.
Вай деган цар боча хьест,
Даьхе я гlозъяьнна.

Боаллий зизаш лаьтта лед,
Бlаьстан михо ловзош,
Вай низбола аллеш дед,
Сийлахь Парти хестош.

Миллионий бlаргаш дед,
Вlаши безам телаш.
Даькъал я вай Даьхен кхел,
Массе къам да делаш.

Доккха дуне вайга хьеж,
Хьеж из амах даьнна.
Вай доттагlий белакъеж,
Вожаш корзагlбаьннаб.

Кхса де мег бийнаш цар,
Дагахь даьна бехкаш.
Уж бе мегад вайна къар,
Дой да цар хlанз къехкаш.

Ва, дунен къахьегамхой,
Майца арадовла!
Шоаш доацоча хьалахой,
Рузкъай маlраш къовла.

Машар тlехь оаш ехарах,
Хецаргьяц цар мукъале.
Ала боахаш байракхех,
Тхона тlеххьа доале!

Тхох оарц лерхlаш венчаъ,
Оарц тха кийчча дений!
Тхох йист яккха гlертачоа,
Хургьяц Россех даьци...

Цlе Байракхаш кура лест,
Лаьчай ткъамаш хиина.
Вай деган цар боча хьест,
Даьхе я гlозъяьнна.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

ОПЫТ ДlА-ЮХА ЭЦАШ БА ГlИШЛОНХОЙ

№ 2 йола цlенош ду комбинат (ДСК-2) — Ленинград гlишлошъеча индустре хьалха латтача предприятеех цаl. Дукха хlамаш да шовзткъе итт эзар сагах латташ хlана яц аьнна йолча цун коллективана карагlдаьнна. Керда баха ховшаш болча ленинградций хlара биълагlча дезало шиь керда фусам цу комбинато хьалъяьча квартирашка езъю. Дукха ха йоаццаш хьалдаь даьннад 332 квартира чуйола ийссазза вlаштlардаь цlенош. Уж зданеш хьалъяра нормагlа пхи бутти ах бутти ха лу. ДСК-2 коллективо кхаь бетта хьалдаьд уж цlенош...

Цхьа ди массазарчарна тара доацаш дlадоладелар ДСК-2. «Поземни ставбы» (Брно) яхача цlенош деча фирмера чехословацки болхлой баьхкабар.

— Кхаь кlирагlа шуца болх бе, шун опыт хьаlомае даьхкад тхо,— аьлар бригада кулгалхочо Иржи Врбка.

Ленинградерча цхьан районе — Купчино—хьожабир чехословацки гlишлонхой. Укх тlехьарча массехк шера укхаза, бlарг ма кхоачча уллача яьссача ара хьалъэттад бlаьш чуlе ценош, школаш, тикаш. Шоай беррига низ тlабахийта дика болх баьб хьаьшаша. Бакъдар аьлча, цlабахча шоашта накъадаргдолаш мел дола хlама теркал а даьд.

—Эггара дукхагlа тхоашта хьаштдолаш кхо хlама корадир тхона,—яхаш дийцар Иржи Врбка. — Из да къахьегама дисциплина лакха хилар, зданеш сихача темпаегlа вlашагlъеххар,— чухьа пенаш тlа каьхат летадар. Бакъда из-м, тамаш е езаш дац. Квартирашка каьхаташ деттилга — шоапа керда гlулакх дац, хlаьта тхо долча цхьаьца бахьанегlа деттац из. Нах чубахача цlеной пенех басар хьекх...

Опыт хьаялара хьисапе цхьан квартира чу басар хьокхадалар оаш аьлар чехословацки бригадага. Паччахьалкхен приемочни комиссе членаша боккха мах бир цар балха.

Хlаьта цу юкъа Брно цlенош хьалдеча къахьегаш бар ленинградски гlишлонхоша бахийта викалаш. Шоай чехословацки доттагlаща оагlув оагlох а теха Карлови Поле кердача зданена отделка яьй цар. ДСК-2 ерригa коллектив Iалаьмате чlоагlа гlадийгай «Поземни Ставбы» яхача халкъа предприяте кулгалхошкара енача телеграммо. Цу тlа йоахар: «Наумов Виктора кулгалдеш йолча ленинградски гlишлонхой бригадо толаме чакхбаьккхаб город Брно гlирсаш хьалдара болх. Дакхха хlама доацаш кхоачашдаьд тlайнйца социалистически декхар. Штукатурий группо декхарел совгlа йиъ квартира чакхъяьккхай. Чуlе моттигаш кийчъяра балхаш кхоачашдаьд маляраша. Балха норма дикка тlехкхоачашъяьй столяра Иванов Петра. Тlехдикен сакхат доацаши болх баьб массане а».

Дукха ха йоацаш шоай городе юхакхаьчай ленинградски гlишлонхой бригада. Наумов Виктора укх тайпара дийцар:

—Чехословацки бригадашта юккъе дар тхо болх беш. Тха къахьегам, быт, салоlилга хьаша-да везача фусамдаьща тха массаза а айхха бувзам хургболаш, тхоашта хетачоа даим дlа-юха дагадувла, вlаши новкъостал де йиш хургйолаш вlаштlехьдаьккха дар. Цlаккха а диплургдоацаш са дег чу латтаргда тха вlашагlдеттадалар, столярий бригадираца Мацел Шповарцен пун вешийца Миланацен, малярий бригадираща Ярослав Янецаца, Ярослав Янкоца, прорабаца Богумил Фольтинаца, дукхача кхыча чехословацки коллегашца баь болх. Чехословацки доттагlашкара хьаlомаде шортта хlамаш да вайна. Масала, сона дезаделар Чехословаке бокъонца кийчъенна яьначул тlехьагlа мара квартираш дlа ца эцар.

Советскии чехословацкии гlишлонхоша цхьана леладеча гlулакхех дола дувцар Литейни проспектерча № 22 йолча цlагlара еча лоацачa репортажца чакхдоалийтаргда оаха. Укхаза я гlишлой материалий промышленноста Ленинградски проектни институт «Ленгипрострой». Цун болхлоша проекташ увттаю керда хьалдеча гlирсашта гlишлой материалаш телача предприятешта, керамически дренажни турбаш, пенаш хозду керамически материалаш телача заводашта, йоккхийча панелех цlенош деча предприятешта, асфальтобетрини заводашта. Беркате цхьана гlулакхаш леладу институто социалистически мехкашкарча шийна тарра йолча учреждешца.

Тхона хетачох, цу предприятей кхоане йоккха я — вежарашха долча социалистически мехкий специалисташта новкъостал дергда цар гlишлой индустри кердача лагlа тlа йоаккхаш айе.

Автоном НЕПОМНЯЩИЙ,
АПН корреспондент.

Варшава — Польски Халкъа Республика столица. Тlема хана йохаяь хинна из город хьалъяьй берригача мехко.

В. ЕГОРОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

1 май
I ПРОГРАММА

9.45 — Москва. Цlеча майдане. Къахьегамхой барт-йиш хилара дунен халкъашта юкъерча Ленина l-ча Майна хетаяь передача. (Трансляци ю босболча телевиденех). 12.00 — Босбола телевидени. Пионерий Московски Дворецa иллейн халхарийн ансамбла концерт. 12.45 — «Машар, къахьегам, май». Литературни композици. 13.45 — Босбола телевидени. «Новкъост илли» яха музыкальни эстафета. 14.40 — Босбола телевидени. «Огоньки» яха художественни фильм. 16.00 — Дунен халкъашта юкъера программа. 16.20 — Босбола телевидени. «Са Москва» яха концерт. 16.50 — Босбола телевидени. «Соалозаш фигурни хаххара мастераш». 17.30 — Босбола телевидени. Мультфильмай программа. 18.00 — Кердадараш. 18.15 — Берашта. «Даькъала хилла l-гlа Май». 18.30 — Босбола телевидени. «Цирке». 19.35 — Босбола телевидени. «Иллей хьехархо» яха художественни фильм. 21.00 — Босбола телевидени. Къахьегамхой барт-йиш хилара дунен халкъашта юкъерча денах l-ча Майх йола репортаж. 22.00 — Босбола телевидени. «Голубой огонек». Инстеьлча — кердадараш, передачай программа.

2 май
I ПРОГРАММА

9.00 — Передачай программа. 9.05 — Босбола телевидени. Iуйрийнара гимнастика. 9.20 — Кердадараш. 9.30 — Босбола телевидени. Берашта. «Хlара суртаца малх ба». 9.45 — Телевизорашка хьожарий письмойх йола музыкальни программа. 10.15 — Босбола телевидени. «Дунен тlа кагирхой». 11.15 — Босбола телевидени. «Дошо муlаш» яха художественни фильм. 12.30 — Босбола телевидени. «Вай адрес — Советски Союз». 13.25 — Москваш юкъера сайренаш. 15.00 — Босбола телевидени. Мультфильмай программа. 15.30 — Доазол дехьарча хьаьший бlаргашца Советски Союз. 15.50 — Берашта. «Из со» яхача документальни фильма премьера. 16.00 — Босбола телевидени. Москве ахкара спортивни сезон хьеллар. Футболах йола СССР-а чемпионат. Ленина цlерагlа йолча Центральни стадионера трансляци. 18.00 — Кердадараш. 18.15 — «Республике l-гlа Май» яха спецвыпуск. 18.45 — «Са кхел» яхача телевизионни художественни фильма премьера. l-гlа серн. 19.55 — Босбола телевидени. «13 гlанд» яха телевизионни миниатюрай театр. 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — Босбола телевидени. Останкинера дезача ден сайре. 23.15 — Босбола телевидени. Оперетта езаш бараша. 23.45 — Кердадараш, Передачай программа.

3 май
I ПРОГРАММА

9.00 — Передачай программа. 9.05 — Босбола телевидени. Iуйранара гимнастика. 9.20 — Кердадараш. 9.30 — Телевизорашка хьожарий письмойх йола музыкальни программа. 10.00 — «Москва а москвичаш а». Телевизионни обозрени. 10.30 — Босбола телевидени. «Дошо Павлин» яхача халкъа ашарий дунен халкъашта юкъерча конкурса лауреатийн дипломантийн концерт. Венгерски Халкъа Республика. 11.30 — Босбола телевидени. «Илли доах аз, хьона Даьхе». Советски поэтий стихаш. 11.50 — Телевизорашка хьежача къонача наьха театр. Телевизионни спектакла премьера. Принцев. «Села Iадала тlехьа варгва со». Ленинградера передача. 13.20 — «Унахцlено» яхача программа почта. 13.50 — Кагирхой программа. 15.20 — Доазол дехьарча хьаьший бlаргашца Советски Союз. 15.40 — Москва концертни залашка гlолла. Обозрени. 16.25 — Босбола телевидени. Мультфильмай программа. 17.00 — Босбола телевидени. «Хьайбай дунен тlа». 18.00 — Кердадараш. 18.15 — Босбола телевидени. Силантьевс кулгал а деш Центральни телевиденен Ерригсоюзни радион эстрадно - симфонически оркестро дlалокх. 18.45 «Са кхел» яхача телевизионни художественни фильма премьера. 2-гlа серн. 20.00 — Босбола телевидени. «Бlарчача дийнахьа селкъий» яхача телевизионни фильма - концерта премьера. 21.00 — «Ха», Информационни программа. 21.30 — Театральни вlашагlкхетар. Яблочкинай цlерах долча ВТО актера Центральни Цlагlара передача 22.55 — Босбола телевидени. Концерт. 23.50 — Кердадараш. Передачай программа.

II ПРОГРАММА

12.00 — Берашта. Ленина цlерагlа долча культура Дворецa берий коллектива постановках йола балет. 14.35 — «Зорька» (гlалгlай меттала). 15.05 — «12-а гlанд» яха телевизионни спектакль, l-гlа серн. 16.05 — Советски Союзе гlолла. «Океана юкера лаьтта» яха документальни фильм. 17.00 — «12 гlанд» яха телевизионни спектакль, 2-гlа серн.

4 май

9.00 — Передачай программа. 9.05 — Босбола телевидени. Берашта йола Iуйрийнара гимнастика. 9.20 — Кердадараш. 9.30 — Босбола телевидени. Дешархошта. «Гургал бетта сахьат». 10.00 — Советски Союза гlулакх деш ва. 11.00 — Босбола телевидени. «Конек-горбунок» яхача телевизионни фильма, премьера. 12.30 — Босбола телевидени. «Музыкальни киоск». 13.00 — «Юртара сахьат». 14.00 — Босбола телевидени. Дунен халкъий творчества. 14.40 — «Бокхха тешам» яха телевизионни очерк. 14.50 — Босбола телевидени. «Эгей, Кроха» яха художественни фильм. (Венгрия). 16.10 — «Социализма дуне». 16.30 — Музыкальни программа. 17.00 — Босбола телевидени. «Кинопиккбахкой клуб». 18.00 — Кердадараш. 18.15 — Босбола телевидени. Мультфильмай программа. 18.45 — «Са кхел» яхача телевизионни художественни фильма премьера. 3-гlа серн. 20.00 — Босбола телевидени. «Таникаш елакъеж». 20.30 — Босбола телевидени. Концерт. 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — Босбола телевидени. Искусства мастерий концерт. 22.40 — Спортивни программа. 22.55 — Кердадараш. Передачай программа.

РАДИО

1 май

7.10 — Республиканский газетий обзор. 7.24 — Хоамаш. 7.30 — «Сердало» газета обзор. 7.37 — Ашараш. 8.15 — Передачай программа. 8.25 — Даьхенах, машарах, къахьегамах дола иллеш. Концерт. (эрсий меттала). 9.00 — Москва. 15.15 — «Хlанзарча хапара къона саг» яха радиовыпуск (гlалгlай меттала). 15.45 — «Школьни глобус» яха пионераштеи дешархоштеи йола передача (эрсий меттала). 16.00 — «l-гlа Май бlаьстани иразен цlей да» яха радиокомпозици (нохчий меттала). 16.15 — Вояй Даьхен сий ду вай (эрсий меттала). 16.30 — «Юртара вахар» (нохчий меттала). 16.45 — «Химикий толамаш» яха корреспонденци (гlалгlай меттала). 17.00 — Москва. 18.00 — Кхо орден лелаеча республика столица цlей дездеш я (эрсий, нохчий, гlалгlай меттала). 18.45 — Дезача ден ашараш. 19.00 — Москва. 19.30 — Иллеш доах Дагаева, Магомадова, Буркаева. Концерт (нохчий меттала). 20.00 — Москва.

2 май

6.30 — «Юртара вахар» (гlалгlай меттала). 6.45 — Хоамаш хаттамаш. 7.10 — Республикански газетий обзор. 7.25 — «Нохч - гlалгlай ашарий концерт» (гlалгlай меттала). 8.25 — Советски композиторий ашарий концерт (эрсий меттала). 16.00 — «Къона тlехье» (нохчий меттала). 16.15 — КПСС-а XXIV-ча съезда социамаш кхоачашде. Пятилеткана хьинар дола къахьегам ба (эрсий меттала). 16.30 — «Пролетариата диктатура паччахьалкхенах хlанзарча хьахи дола марксистски теори Ленина дегlадоаладар» яха юридически Iилмай доктора Шевцова беседа (нохчий меттала). 16.45 — Вежарий закнаца (эрсий меттала). 18.00 — Интернациональни доттагlлен радиоклуб (нохчий меттала). 18.20 — Социалистически яхье хьалха латтарашта дола концерт (нохчий меттала).

3 май

7.20 — «Ленинан некъ» газета обзор. 7.28 — Хоамаш. 8.25 — Шована дукха еа ашараш. 13.00 — Самодеятельни иллиаларходи музыканташи. Концерт (гlалгlай меттала). 13.40 — «Самукъанеча тагlе тlа» яха радиокомпозици (нохчий меттала). 14.00 — «Атеист» яха радиожурнал (гlалгlай меттала). 14.20 — Советски Эскара бlухой запискех дола концерт (нохчий меттала). 15.15 — «Производство лела, ко метод я социалистически планировании прогнозировании» яха Зарасова беседа (эрсий меттала). 15.30 Концерт (эрсий меттала). 16.00 — «Школьни глобус» (эрсий меттала). 16.15 — Вай лоалахой болча (гlалгlай меттала). 15.30 — Хоржамашта накъа долхаш. «Халкъа кандидать» яха зарисовка (нохчий меттала). 16.45 — Музыкальни антракт.

4 май

6.30 — Юртара вахар (нохчий меттала). 6.45 — Хоамаши хаоттамн. 7.10 — Кепайоазон болхлошта дола концерт (эрсий меттала). 8.25 — «Къонал» яха радиовыпуск (эрсий меттала). 12.30 — «Дегагlозъеш бола хоам» яха Ведзижева дуннар (гlалгlай меттала). 12.50 — Кепайоазон болхлошта дола концерт (гlалгlай меттала). 13.15 — Хоржамашкара денз хоржамашка кхачалца. «Са хьамсара юрт» яха корреспонденци (гlалгlай меттала). 13.30 — «Цlе сийгаш» (гlалгlай меттала). 13.45 — Кхоана кепайоазон ди да. «Ленинан некъ» газета редактора Габисова выступлени (нохчий меттала). 14.00 — «Кепайоазон денна накъаболхаш» яха литературни передача (эрсий меттала). 14.25 — «Кавказа ашараш» яха пиклацара передача (эрсий меттала). 15.15 — «Социализма низи дунен халкъашта юкъера кхоккам мелбаларн» яха Владимирова беседа (эрсий меттала). 15.35 — Пятилеткана хьалха латтараш (гlалгlай меттала). 15.45 — Кепайоазон деша ниш. КПСС-а обкома кепайоазон сектора заведующе Мякиева выступлени (эрсий меттала).

МАЙ БЕТТАРА ХАОТТАМ

Укх шера апрель бетта юкъера температура дукха шераш хьалхагlа денз юкъера лаьрхlача хинначул 2 градус лохагlа яр. Йоачаш шозза хlана хиланзар аьнна боарамал дукхагlа хилар.

Нохч - ГIалгlай АССР-е юкъера температура мае 14 градусагара 17 градусага кхаччалца йlовхал йолаш хул, тlехьяьлча 35—38 градусага кхоачаш дакхъяла, кlезигагlъяр 1—2 градусага кхоачаш лохъяла тарлу.

Укх шера, СССР Гидрометцентро беча хоамагlа, май бетта юкъера температура 17—18 градус гаргга йlовхал йолаш хила тарлу. Бетта хьалхарча шин кlиранна бийсашкара температура 9—11 (лоаман районашка 4—6) градус, деношка 19—24 градус, мая хьалхарча деношка 15—19 градус йlовхал йолаш хила тарлу. Бетта тlехьарча шин кlирагlа бийсашкара температура 11—15 (лоаман районашка цкъаза 6—8), градус, деношкара температура 25—30 (лоаман районашка 22—27) градус йlовхал йолаш хила тарлу. Йоачан боарамга дlакхоаччаш хургья.

Морхаш а йолаш, дикъувкъаш догlа а делхаш ха хила тарлу хьалхарча пхе дийнахьа, 6—8, 9—10, 14—16 мае, кхоалагlча итт денах цхьаццадолча деношка.

Вокх юхейнсача хана кlезиг-дукха морхаш а йолаш, йоачан а йоацаш ха хургья. Хьалхарчен тlеххьарчен пхе деношка къилбаседа-малхбузехьара секунде 7—10 метр чlоагlа, вокх юхейнсача хана малхбоалехьара секунде 5—10 метр чlоагlа хьекхаргба мух.

Метеостанци.

* * *

Тахани кхоанен хувцалуш морхаш а йолаш, республика къилбаседехьарча районашка къилбаседа - малхбоалехьарен къулбехьарча районашка беча оагlорахьарен мух а хьекхаш, дохк а доаллаш ха хила а фегара температура бийсашка 4—9, деношка 13—18 градус йlовхал йолаш хила а тарлу.

МЕТЕОСТАНЦИ.

ТХА АДРЕС: 364051 г. Грозный, Ленина улица 11 (3-гlа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехктокхама секретара—3-34-38; партийни вахарен культуран отделий — 3-61-46; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отделен бухгалтерен — 2-60-71.

НАШ АДРЕС: 364051 г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора—3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71.

Газет арадувл шинарен, ерен, шоаттен деношка.

«Грозненский рабочий» издательства типографи, Революце проспект 7/84, Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84. Заказ № 4294.